

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Zdravotně sociální fakulta
Katedra sociální práce

Bakalářská práce

Motivace k využívání sociálních sítí u žáků na druhém stupni základní školy v Blatné

Vypracovala: Kateřina Borovská
Vedoucí práce: PhDr. Alena Kajanová Ph.D.

České Budějovice 2014

Abstrakt

Pro svou bakalářskou práci jsem si zvolila téma Motivace k využívání sociálních sítí u žáků na druhém stupni základní školy v Blatné. Tato práce je rozdělena na teoretickou část a výzkumnou část.

V teoretické části práce uvádím informace o historii sociálních sítí, ale také různé druhy sociálních sítí, ať už těch co se používají pouze v České republice, nebo i těch celosvětových. Nejvíce prostoru věnuji sociální síti Facebook, k níž se váže i můj výzkum. V teoretické části se také zabývám pojmem motivace a to jak obecně, tak i v souvislosti se sociálními sítěmi. V neposlední řadě zde uvádím i možná rizika spojená s využíváním sociálních sítí.

Výzkumná část této bakalářské práce je zpracována kvalitativní strategií výzkumu. Jako způsob zpracování dat je zde využita technika analýzy dokumentů. Analyzovala jsem slohové práce žáků jedné osmé třídy základní školy.

Cílem mé práce je zjistit, jaká je motivace k využívání sociálních sítí u dětí staršího školního věku. Konkrétně jsem zkoumala jaká je motivace k využívání sociální sítě Facebook u žáků Základní školy Jana Ámose Komenského v Blatné.

Z výsledků práce vyplynulo, že někteří žáci mají pocit, že jim Facebook nic nepřináší a spíše na něm tráví čas, když nemají co dělat, jiní zase uvádějí, že je pro ně Facebook zdrojem informací a využívání této sociální sítě jim dává mnoho. Žáci využívají služby a aplikace, které jim Facebook nabízí a sdílí zde osobní informace. Z výsledků práce dále vyplynulo, že žáci využívají Facebook kvůli zlepšování nálady. Facebook je žáky navštěvován také proto, že je to v dnešní době velmi moderní prostředek komunikace. Ve výsledcích práce se objevují informace o subjektivním množství stráveného času na Facebooku a také informace o postoji k této sociální síti. Někteří žáci mají k Facebooku kladný vztah, někteří negativní a jiní neutrální popřípadě ambivalentní. Žáci Facebook používají především jako prostředek komunikace s přáteli, ale i s dalšími lidmi.

Klíčová slova: Facebook, Internet, Motivace, Rizika užívání sociálních sítí.

Abstract

The theme of my bachelor's thesis is „Motivation for using social networks among upper primary school pupils from a primary school in Blatná“. The thesis consists of a theoretical and a research part.

The theoretical part presents the history of social networks as well as different kinds of social networks – both those used in the Czech Republic and those used globally. The most space is dedicated to a social network called Facebook to which my research is also related.

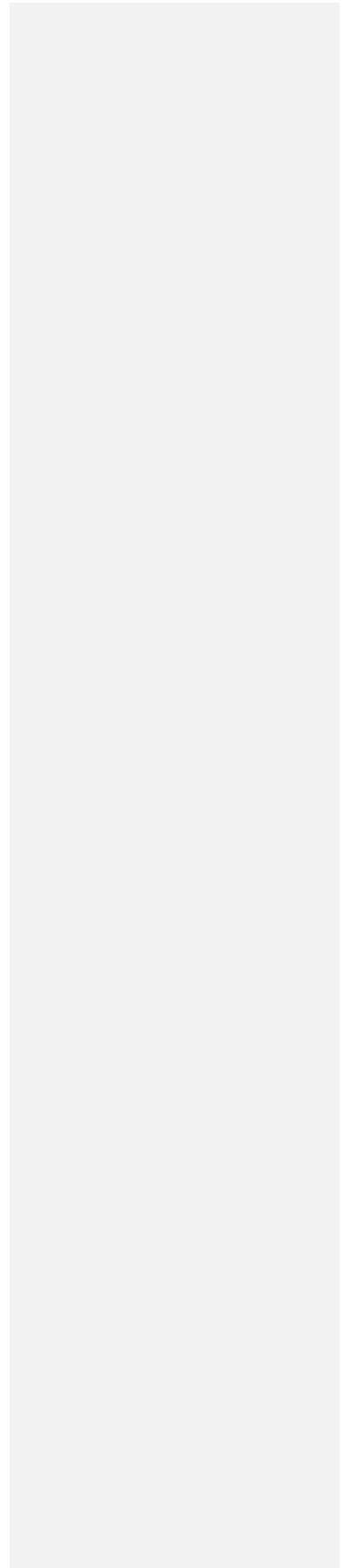
Furthermore, the term ‘motivation’ is addressed in the theoretical part, both generally and in relation to social networks.

In the research part of the thesis, a qualitative research strategy was employed. The document analysis technique was used as a data processing method. I analyzed essays written by a class of eighth-grade pupils from a primary school.

The aim of this thesis was to find out what the motivation is for using social networks among older-school age children. More specifically, I was researching what the motivation is for using Facebook among pupils from Jan Ámos Komenský Primary School in Blatná.

The thesis results suggest that some pupils feel that Facebook does not bring them anything new, and they rather spend time on Facebook when they are bored; others state that Facebook is a source of information for them and using it brings them benefits. Pupils use the services and applications that Facebook offers, and they share their personal information there. Furthermore, the results indicate that pupils use Facebook to improve their mood. Facebook is also visited by pupils because it is a very modern means of communication nowadays. The results of this thesis provide information on the subjective amount of time spent on Facebook and pupils' attitudes towards this social network. Some pupils have a positive attitude, some a negative attitude, and some a neutral or an ambivalent attitude towards Facebook. Pupils use Facebook mainly as a means of communication with friends, but also with other people.

Keywords: facebook, internet, motivation, the risk of using social networks.

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci na téma Motivace k využívání sociálních sítí u žáků na druhém stupni základní školy v Blatné jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 5.5.2014

.....

Kateřina Borovská

Poděkování

Děkuji vedoucí bakalářské práce PhDr. Aleně Kajanové Ph.D. za věcné připomínky a cenné odborné rady, které mi při zpracování bakalářské práce poskytovala a také za metodické vedení práce.

Obsah

Úvod.....	7
1 Současný stav.....	9
1.1 Historie sociálních sítí.....	9
1.2 Pojem sociální síť.....	10
1.3 Internetové sociální sítě.....	11
1.4 Druhy sociálních sítí.....	12
1.4.1 Světové sociální sítě.....	12
1.4.1.1 Sociální síť Facebook.....	14
1.4.2 Sociální sítě v České republice.....	18
1.5 Děti užívající sociální sítě.....	19
1.6 Pojem motivace.....	20
1.7 Motivace k využívání sociálních sítí.....	21
1.8 Rizika užívání sociálních sítí.....	22
1.8.1 Negativní jevy spojené s prostředím internetu.....	23
2 Cíl práce a výzkumná otázka.....	27
2.1 Cíl práce.....	27
2.2 Výzkumná otázka.....	27
3 Metodika.....	28
3.1 Strategie, metoda a technika sběru dat.....	28
3.2 Charakteristika výzkumného souboru.....	29
3.3 Způsob zpracování dat.....	29
4 Výsledky výzkumu.....	31
4.1 Otevřené kódování.....	31
4.2 Axiální kódování.....	43
5 Diskuze.....	46
6 Závěr.....	51
7 Seznam informačních zdrojů.....	53

Úvod

Pro svou bakalářskou práci jsem si zvolila téma Motivace k využívání sociálních sítí u žáků na druhém stupni základní školy v Blatné. Toto téma jsem si vybrala proto, že je dle mého názoru zajímavé a navíc velice aktuální. Kromě toho jsem se chtěla s touto problematikou osobně více seznámit. V dnešní společnosti je komunikace přes sociální sítě oblíbená nejen u dospělých, ale také u velmi mladých uživatelů, jakými jsou právě žáci základních škol. Sociálních sítí navíc stále přibývá a své profily si na nich zakládají čím dál tím mladší uživatelé. Aktualnost tématu potvrzuje také fakt, že v dnešní době má profil na Facebooku opravdu velké procento žáků základních škol starších třinácti let.

Téma internetových sociálních sítí a především Facebooku mi připadá zajímavé také proto, že nás tato problematika neustále obklopuje v našem běžném životě. Mnoho lidí, ale i společností a firem má profil na některé ze sociálních sítí. Lidé, kteří ke své práci nebo i pro zábavu využívají internet, se tedy naprosto běžně dostávají do styku i se sociálními sítěmi.

Ve své práci jsem se konkrétně zaměřila na sociální síť Facebook, protože ji lze považovat za nejoblíbenější sociální síť jak v České republice, tak i po celém světě. V posledních letech se Facebook stal fenoménem mezi všemi ostatními sociálními sítěmi. Má mnoho uživatelů doslova všech věkových kategorií a je rozšířen prakticky po celém světě. Dalším důvodem pro výběr právě této sociální sítě bylo to, že mám na Facebooku založený profil i já sama, stejně jako mnoho lidí v mém okolí, a proto mě výsledky výzkumu o to více zajímají.

Cílem této bakalářské práce je zjistit, jak žáci základní školy vnímají sociální síť Facebook a co je motivuje k tomu, že tuto síť tak hojně využívají. Dle mého názoru je dobré zjišťovat postoj žáků k této sociální síti a také to, co žáky vede k tomu, že mnohdy spoustu času tráví u počítače na úkor jiných aktivit. Využívání Facebooku může být zábavné a samozřejmě i prospěšné, ale když na něm žáci tráví příliš mnoho času, bývá to spíše kontraproduktivní. Nejen že nemají čas na přípravu do školy a další

důležité věci, ale mohou se stávat na této síti i závislými a to už bývá opravdu velký problém.

Také si myslím, že je důležité, aby společnost, potažmo rodiče žáků přihlášených na sociální síti Facebook věděli o možných rizicích, které na sociálních sítích na jejich děti čekají, a mohli tedy své děti před těmito riziky alespoň částečně ochránit. V dnešní době jsou sociální sítě čím dál více oblíbeným prostředkem komunikace, ale s touto oblíbeností stoupají i možná rizika. Nástrahy na sociálních sítích přitom nejvíce ohrožují právě mladší uživatele. Je potřeba mít informace o těchto nebezpečích. Díky informacím se totiž můžeme pokusit rizika co nejvíce eliminovat a chránit tak mladé uživatele, kterými jsou například právě žáci základních škol.

1 Současný stav

1.1 Historie sociálních sítí

První náznaky vzniku sociálních sítí se objevovaly v polovině 90. let. Nejprve se jednalo o programy studentů, které měly sloužit pro komunikaci na univerzitě a s rodinou. Mnoho těchto sociálních sítí zaniklo, přesto se tato myšlenka projevila jako pokroková a v dnešní době již pro řadu uživatelů nepostradatelná. Geniální nápady však přišly ve špatnou dobu, neboť na konci devadesátých let byl obecně počet uživatelů internetu nízký (59).

Pojem sociální síť existuje od roku 1954, kdy ji jako sociální okolí s člověkem v samém středu definoval britský sociolog Jameson Barnsom (43).

V pozdější době sociologové definici tohoto pojmu upravili. V dnešním výkladu tedy znamená sociální síť navzájem se ovlivňující, propojenou skupinu lidí nejen pomocí rodinných vztahů a přátelství, ale také společných zájmů, rodinné, rasové či náboženské příslušnosti. Tím pádem můžeme říci, že každý z nás, bez rozdílu věku, je součástí velkého počtu „sociálních sítí“ (31).

Mnoho odborníků, označuje za počátek vývoje sociálních sítí rok 1978, kdy byl spuštěn systém BBS (Bulletin Board System). Jednalo se o soubor elektronických nástěnek, kde si uživatelé mohli vyměňovat informace textového druhu. BBS byl tedy první systém, který uživatelům dovoľoval komunikovat v určité zájmové skupině. Šlo však o velmi pomalý proces, jelikož v jednu chvíli mohl být přihlášen vždy jen jeden uživatel. Proto konverzace o několika pár větách trvala až 24 hodin a více (31).

Další velký krok kupředu přišel v roce 1988, kdy Jarkko Oikarinen vytvořil první Internet Relay Chat (IRC) v překladu chat přes internet, který se jmenoval OuluBox. Vytvořil tak jednu z prvních možností komunikovat v reálném čase po internetu. Dalo by se tedy říci, že OuluBox dal základ všem chatovacím serverům (31).

Dalším významným obdobím v oblasti sociálních sítí je rok 1995 – 1999. Dnes už je těžké dohledat, kdo spustil první sociální síť na internetu, ovšem za průkopníka bývá označován Randy Conrad. Ten v roce 1995 vytvořil síť Classmates.com, která

představovala nejlepší způsob, jak být v kontaktu s bývalými spolužáky a s bývalými kolegy z práce. Classmates měla podobné vlastnosti jako současné sociální sítě. V roce 1999 byl spuštěn systém Blogger.com, kde uživatelé vytváří vlastní stránku, na níž zveřejňují své zážitky, poznatky, rady, fotografie, atd (43).

Dalším významným obdobím jsou roky 2000 – 2012. Rokem 2002 započala doba moderních sociálních sítí. První takovou sítí byl Friendster od Jonathana Abramse, který funguje dodnes. Následujícího roku mezi internetové sítě přibyla LastFM, zaměřená na milovníky hudby. V této době vznikla také nejznámější profesní sociální síť LinkedIn. Mezi populární sítě se zařadila i Hi5, která odstartovala svůj provoz roku 2003. Nejoblíbenější sítí během tří let provozu se stala MySpace, která vznikla také roku 2003. Rok po vzniku MySpace začalo sociálních sítí ve velké míře přibývat (43).

Jedním z dalších průkopníků sociálních sítí je nástroj pro sdílení fotografií Flickr, spuštěný roku 2004. V současné době nejpopulárnější sítí Facebook vznikla také roku 2004 (43).

Nejvýznamnější sítí, která vznikla roku 2005 je YouTube. Ten se stal třetí nejsledovanější stránkou na internetu. Roku 2005 vznikla také čínská sociální síť Ozone, která umožňuje vytvářet blogy a diáře, zasílat fotografie a poslouchat hudbu. V roce 2006 byly založeny významné sociální sítě jako ruská obdoba Facebooku s názvem Vkontakte.ru nebo třeba Twitter (43).

Jednou z nejmladších sociálních sítí je Google Plus, která byla spuštěna v létě roku 2011 (59).

1.2 Pojem sociální síť

Pojem sociální síť má několik významů. Můžeme se s ním setkat v různých odvětvích. V sociologii tento pojem slouží k popisu sociálních struktur. Sociální struktury jsou navzájem propojené skupiny lidí pomocí přátelství, společných zájmů, rodinné, náboženské, sexuální či rasové příslušnosti nebo společných prožitků. Lidé v dané sociální síti se mezi sebou ovlivňují, navzájem na sebe působí a tím ovlivňují celou skupinu (39).

Jak je již uvedeno v první kapitole, pojem „sociální síť“ byl zaveden dlouho před tím, než vznikl internet. Dnes pojem sociální síť znamená určité okolí člověka. Samotný člověk je centrem sociální sítě, větve této sítě jsou jeho známi a vztahy mezi lidmi jsou vztahy v sociální síti (41).

1.3 Internetové sociální sítě

Internetové sociální sítě jsou celosvětovým, stále se rozvíjejícím fenoménem. Patří v současnosti mezi nejnavštěvovanější webové služby s miliony aktivních uživatelů, kteří si navzájem vyměňují data různorodého charakteru. Jejich oblíbenost nestoupá jen u klasických uživatelů, ale také u velkých i malých firem nebo vzdělávacích institutů (31).

Jedna z definic říká, že se jedná o „webovou stránku, na které společně komunikuje propojená skupina lidí. Aby člověk mohl takto komunikovat, musí být připojen na internet. Komunikace nemusí probíhat pouze mezi dvěma uživateli. Lidé mohou komunikovat ve skupinách. Sociální síť je tedy založená na propojování jednotlivých uživatelů s určitými vazbami, ať už se jedná o přátelství, práci, nebo třeba školu“ (59).

Autoři Bc. Monika Černá a Mgr. Michal Černý uvádějí, že „jde o druh služby, který umožňuje komunikaci a sdílení informací, a to více méně trvalým způsobem, čímž se odlišuje od chatu či telefonu. Charakteristickým rysem internetových sociálních sítí je existence profilů, které prezentují osoby. „Social network“ je obvykle spojena s existencí přátel či jiných odběratelů obsahu, kteří mají k osobě určitý vztah“ (6).

Webová stránka Bezpečný internet uvádí, že „Sociální sítě jsou na internetu místem k setkávání lidí, sdílení zážitků a obsahu. Očekává se zde vzájemná interakce. Sociální sítě se staly prostředkem k používání jiných služeb a staly se významným nástrojem k seznámení a udržování vzájemných vazeb. Používání vícero sociálních sítí se nevyklučuje, naopak je v poslední době aktuálním trendem“ (2).

Podle webové stránky Mediaguru jsou sociální sítě „zvláštní skupinou internetových služeb umožňující vzájemné virtuálně-společenské propojování lidí na internetu, komunikaci a společné aktivity“ (52).

1.4 Druhy sociálních sítí

Sociální sítě můžeme členit podle tohoto základního dělení:

1. Profilově založené sociální sítě

Tyto sítě jsou organizovány kolem uživatelského profilu. Příkladem může být MySpace, nebo právě Facebook.

2. Obsahově založené sociální sítě

Uživatelský profil je zde v sekundární roli. V centru pozornosti je obsah. Příkladem těchto sociálních sítí je YouTube.com pro sdílení videa.

3. Sociální sítě typu „White-label“

Tyto sítě umožňují uživateli vytvořit jejich vlastní verzi sociální sítě. Jsou to platformy jako PeopleAggregator a Ning.

4. Virtuální sociální sítě

Jedná se o online virtuální prostředí. Příkladem jsou Second Life a World of Warcraft.

5. Micro-blogovací sociální sítě

Tyto sociální sítě dovoluují uživateli publikovat krátké zprávy. Jedná se například o Twitter nebo Jaiku (39).

1.4.1 Světové sociální sítě

Na světě je 7 miliard lidí. Dvě miliardy uživatelů používá ke své práci a zábavě internet. Více než polovina tj. jedna miliarda lidí z celého světa používá sociální sítě jako nástroj komunikace a počet uživatelů sociálních sítí stále roste. Denně se k různým sociálním sítím přihlašuje 600 milionů uživatelů. Sociální sítě jsou na všech kontinentech (59).

Nejvyužívanější a nejznámější sociální síť na světě je Facebook. Nejvíce používaný je v Evropě, Americe a Austrálii. Povědomí o něm má 96% internetových uživatelů a 62% z nich ho i používá (59).

Nyní bych ráda uvedla nějaké informace o nejznámějších světových sociálních sítích, které běžně využívají i obyvatelé České republiky. Facebooku se budu věnovat v samostatné kapitole, takže ve výčtu začnu sociální síť Twitter.

Twitter

Tato síť vznikla v roce 2006 (42). Slouží jako mikroblogovací nástroj, pomocí kterého můžete krátce a výstižně sdělit své myšlenky, pocity nebo zajímavé informace (58). Twitter má po celém světě 560 milionů uživatelů (3). Je přeložen do 35 jazyků. Každý měsíc je aktivních 241 milionů uživatelů. Denně je posláno 500 milionů tzv. tweetů, přičemž 76% aktivních uživatelů používá Twitter na svém mobilním telefonu (48). Tato sociální síť je však spíše pro dospělé uživatele, nikoliv pro děti.

Google Plus

Tato sociální síť vznikla v roce 2011 (54). Google Plus propojuje mnoho různých služeb vyhledávače Google. Google Plus ve světě využívá 500 mil. lidí (3). V České republice má zhruba 60 tisíc uživatelů (8).

Když se nějaký člověk zaregistruje, vytvoří se mu profil. Na tento profil si může uživatel nahrát svou fotografii a vyplnit informace o sobě. Není to však podmínkou. Komunikace zde může probíhat mezi dvěma lidmi, ve skupině lidí, ale také může jeden člověk komunikovat s celou masou. To, s kým člověk komunikuje, záleží jen na něm. Může si nastavit soukromí a tím regulovat, kdo o něm informace vidí a kdo ne (55).

V českém prostředí internetu využívají Google Plus spíše lidé z technických odvětví (22).

Na Google Plus by si lidé měli zakládat profil až od svých 18 let, takže by na této sociální síti žádné děti byt neměly (10).

LinkedIn

Tato síť vznikla v roce 2003 jako pracovní sociální síť (40). Personalisté zde často hledají uchazeče o zaměstnání. LinkedIn je ideálním místem k získávání odborných informací či budování povědomí o sobě i své společnosti (3).

Z výše uvedeného vyplývá, že tato sociální síť pro děti není vůbec vhodná. Proto jsou zde uživatelé až od 18 let.

MySpace

MySpace vznikla v roce 2003 (45). Umožňuje vytváření profilů, hledání přátel, vytváření skupin se zájmem o určité téma. Má 190. mil uživatelů (3). Na MySpace má každý uživatel svůj prostor ke své prezentaci. Na svou profilovou stránku může umisťovat osobní informace, fotky, videa nebo také vlastní html kód (57). Tento server je přístupný dětem od 13 let (36).

YouTube

Jedná se o nejpoužívanější a nejznámější sociální síť pro ukládání videozáznamů na internet. Ty lze pak jednoduše umístit na web nebo sdílet dalším uživatelům pomocí jiných sociálních sítí (22).

Tato sociální síť je u dětí velmi oblíbená. Nejaktivnějšími diváky YouTube jsou lidé ve věkové skupině 15 – 35 let. Značka YouTube má velmi pozitivní vnímání. 79% české online populace navštíví YouTube alespoň jednou měsíčně (18).

1.4.1.1 Sociální síť Facebook

Zakladatelem Facebooku je student Harvardské univerzity Mark Zuckerberg. Adresa Thefacebook byla spuštěna 4. února roku 2004. Vznikla jako náhrada tištěných ročenek studentů Harvardu. Obsah stránek vytvářeli uživatelé. Jednalo se o internetový adresář, který spojoval lidi z různých sociálních sítí jednotlivých kolejí. Studenti zde mohli vyhledávat své přátele a další studenty univerzity (29).

Nejdůležitější práva a povinnosti na sociální síti Facebook

- 1) Svoboda sdílení a navazování kontaktů
- 2) Vlastnictví a správa informací
- 3) Volný tok informací
- 4) Všeobecná rovnost
- 5) Sociální hodnoty – svoboda vytvářet svou důvěryhodnost prostřednictvím vlastní identity a kontaktů
- 6) jeden svět – Facebook by měl být přístupný komukoliv na světě (13).

Počty uživatelů

Čtyři dny po spuštění, bylo registrováno již více než 650 studentů. Další den se připojili tři stovky lidí a každý, kdo se zaregistroval, používal Facebook opravdu velmi často. V půlce března čítal počet uživatelů 20 000. Koncem března překročil počet aktivních uživatelů 30 000. Počty uživatelů se velmi rychle zvyšovaly, a když se Facebook rozšířil a byl tedy spuštěn již na 34 školách, měl téměř 100 000 uživatelů. V létě roku 2004 měl Facebook téměř 300 000 uživatelů. 30. listopadu 2004 měl facebook již milion registrovaných uživatelů, a to fungoval teprve 10 měsíců. V půlce února roku 2005 měl Thefacebook dva miliony aktivních uživatelů a zprostředkoval služby v 370 školách. Když byl Facebook spuštěn na nové škole během několika dní se ke službě přihlásili téměř všichni studenti. V této době se 65% studentů vracelo na stránky denně a 90% alespoň jednou týdně. V červnu roku 2005 využívaly Facebook tři miliony uživatelů a v říjnu tohoto roku již pět milionů. V této době pokrýval Facebook již celý vysokoškolský trh. Na konci roku 2006 měla síť 12 milionů aktivních uživatelů. Když se Facebook rozšířil i mezi jiné lidi než studenty, měl v květnu roku 2007 již 24 milionů aktivních uživatelů, přičemž každý den přibývalo 150 000 nových. Během roku se počet aktivních uživatelů ztrojnásobil a dosáhl 70 milionů. V roce 2009 mělo svůj profil na Facebooku 30% uživatelů internetu. V únoru roku 2010 bylo v Evropě 400 milionů uživatelů a každý měsíc přibývalo dalších 25 milionů (29). V prvním čtvrtletí roku 2013 byl počet měsíčně aktivních uživatelů 1,11 miliardy (17). V září roku 2013 využívá

Facebook 1,19 miliardy lidí (49). Z těchto výrazně rostoucích čísel je patrné, že sociální síť Facebook je uživateli velmi oblíbená od svého počátku až do dnešní doby.

Obsah a funkce

V této kapitole bych ráda uvedla různé funkce sociální sítě Facebook, protože právě díky nim je od začátku tak oblíbený. Většinu těchto funkcí obsahuje Facebook dodnes a je díky nim velmi vyhledávaný i u nynějších uživatelů. A to především u těch mladších.

Sociální síť Facebook zpočátku nenabízela žádný vlastní obsah, veškerý obsah tvořili sami uživatelé (29).

Již od začátku si uživatelé mohli přidávat jiné uživatele do přátel. Studenti soutěžili o to, kdo bude mít přátel nejvíce. Tato soutěživost přetrvává i do dnešní doby (29).

Další funkcí, která zde byla téměř od počátku této sociální sítě, je tzv. zeď. Uživatel si sem mohl napsat jakékoliv informace a ostatní lidé si je mohli přečíst. K informacím na zdi mohli ostatní přidávat své komentáře. Zmíněné dvě funkce jsou velmi oblíbené od počátku Facebooku až do současnosti. Díky nim začali trávit uživatelé na síti mnohem více času, protože si tyto příspěvky a komentáře na ně mohli číst u všech svých přátel, a to je prokazatelně velmi bavilo (29).

Velkým průlomem bylo, že uživatel mohl nahrávat více než jednu fotografii. Dnes se to zdá být jako samozřejmost, ale do té doby tato funkce nikde jinde neexistovala. Práce s fotografiemi se stala nejoblíbenější funkcí Facebooku. Od té doby, co byla spuštěna, se uživatelé na Facebook vraceli častěji než předtím (29).

V roce 2006 autoři vytvořili „Nejnovější příspěvky“. Byly zde nejen nové fotografie, ale také ostatní věci, které se v profilech přátel za poslední dobu změnilo. Tato funkce se nejprve uživatelům moc nelíbila, protože si mysleli, že tím přijdou o své soukromí, ale později si na ni zvykli a nakonec se jim velmi zalíbila a trávili na Facebooku i díky ní ještě více času než předtím (29).

Další úspěšnou aplikací sociální sítě Facebook jsou hry, které přitahují velké množství uživatelů (29).

Rozvoj

Po čase chtěl zakladatel Mark Zuckerberg rozšířit tuto síť mezi další cílovou skupinu. Jednalo se o studenty středních škol. Tito studenti zpočátku neměli velký zájem, ale po nějaké době začal být Facebook i u této cílové skupiny oblíbený. V dubnu roku 2006 byl minimální věk stanoven na 13 let (29).

Toto kritérium je samozřejmě možné obejít, nicméně věková hranice 13 let nebyla určena jen tak a vychází z určité úrovně duševních znalostí spojené s touto věkovou kategorií (32, s. 150).

Dospělí uživatelé si Facebook také ihned oblíbili a začali být okamžitě po své registraci aktivní a vyzývali své známé k tomu, aby se také na tuto sociální síť zaregistrovali. V roce 2008 se začal Facebook překládat do jiných jazyků, do začátku roku 2010 byl přeložen do 75 jazyků. Nyní se tato sociální síť stále více stává součástí samotné podstaty moderního života a kultury. Slovo „Facebook“ je možné slyšet v běžné řeči skoro ve všech zemích (29).

Soukromí

Již od počátku Facebooku je věnována pozornost jedné důležité otázce. Jedná se o to, co všechno o sobě uživatelé chtějí prozradit světu. Problém je v tom, že mnoho uživatelů, zvláště těch mladších o sobě prozradí mnoho informací. A to může být velmi nebezpečné. Je důležité vědět jak si na této sociální síti nastavit své soukromí tak, aby se nemohl kdokoliv dostat k citlivým údajům. Mnoho uživatelů, opět především těch mladších, tomu však nevěnuje pozornost (29).

Školáci a studenti jsou někdy na sociálních sítích extrémně otevření a vedou na svých „zdech“ důvěrné dialogy s kamarády a neuvědomují si, že to může být nebezpečné. Mnoho mladých lidí nedokáže rozpoznat, jaké údaje mohou zveřejnit a co by si raději měli nechat pro sebe (29).

Facebook a dospělí

Komunikace mezi mladými a staršími lidmi na Facebooku je náročná. Mají totiž odlišný názor na to, co je přiměřená otevřenost. Většina dospívajících by si do přátel nepřidala

své rodiče. Lidé sice mají možnost určit, kdo informace o nich uvidí, ale využívá to pouhých 25% uživatelů. Ostatní uvádí, že je to příliš složité (29).

1.4.2 Sociální sítě v České republice

Stejně jako ve světě, i v České republice, roste počet uživatelů sociálních sítí. Nejoblíbenější sociální sítí v České republice je Facebook. Stále populárnější se stává LinkedIn. Na třetím místě v oblíbenosti je nyní Twitter. Nejnavštěvovanější platformou pro videa je v České republice YouTube. Nyní bych se chtěla zaměřit na sociální sítě, které přímo v České republice vznikly. Mezi tři české nejznámější sociální sítě patří: lide.cz, spoluzaci.cz a libimseti.cz (59).

1. lide.cz

Tuto ryze českou sociální síť lide.cz využívá několik stovek tisíc lidí převážně z České republiky. Lidé.cz jsou podporováni největším českým portálem Seznam a i díky tomu si stále udržují stabilně vysokou návštěvnost i přes růst konkurenčního Facebooku. Na sociální síti lide.cz si mohou uživatelé vytvořit a vyplnit svůj profil, nahrát na něj fotografie a videa a komunikovat s ostatními uživateli. Ke komunikaci slouží systém vzkazů, diskuze o různých tématech, uživatelská nástěnka, kam si lidé mohou posílat obrázky, videa a případně i písničky a také chat s místnostmi, které jsou rozdělené podle toho, kde uživatelé bydlí nebo podle zájmů a koníčků uživatelů (56).

2. spoluzáci.cz

Tato sociální síť je uzavřený prostor určený ke komunikaci a sdílení obsahu mezi uživateli (46). Komunikují zde současní a bývalí studenti. Vkládají sem různé dokumenty nebo fotografie a mohou si zde také psát vzkazy (59).

3. libimseti.cz

Komunitní portál libimseti.cz umožňuje sdílet fotografie mezi uživateli, kteří mají možnost vzájemně si je hodnotit. V současné době funguje tato sociální síť především jako seznamka, ale také jako chatovací server, na kterém lze vytvářet blogy. Web je zaměřený na mladší cílovou skupinu než například Facebook. Sláva libimseti.cz však s masivní oblíbeností Facebooku šla velice rychle dolů (59).

1.5 Děti užívající sociální sítě

Pro děti znamenají počítač, internet, ale hlavně sociální sítě mnoho (32, s. 7).

Studie EU kids online uvádí, že se děti dostanou poprvé do styku s počítačem již ve svých třech letech. Profil na sociální síti mají téměř tři čtvrtiny českých dětí. Studie dále uvádí, že počet dětí, které užívají internet, stále roste (33).

Tři čtvrtiny dětí používají internet hodinu denně a to každý den nebo skoro každý den. U starších dětí je číslo ještě vyšší. Starší děti, blíží se osmnácti rokům využívají internet i dvě hodiny denně. O víkendech je tato doba ještě delší. 75% dětí ve věku od devíti do šestnácti let využívají internet denně. České děti jsou digitálně velmi gramotné, protože přicházejí do styku s internetem již ve velmi nízkém věku. Děti z České republiky se v tomto směru v pomyslném žebříčku vzdělanosti umístily na 5. místě v Evropě za Finskem, Slovinskem, Nizozemskem a Estonskem (38).

V dnešní době sociální sítě a internet obecně nahrazují dospělým ale i dětem běžnou verbální komunikaci. Pro současnou mládež je naprosto běžné řešit veškeré věci na Facebooku nebo třeba přes Skype, což je další sociální síť dětmi a mládeží velmi oblíbená. Problémem je to, že přátelé na sociálních sítích dětem nahrazují jejich reálné přátele, ale hlavně reálné vztahy. Život na internetu se samozřejmě velmi liší od toho skutečného. Přikrášlený virtuální svět se může dětem zdát lepší než ten opravdový a to v nich vyvolává nepříjemné pocity. Ve virtuálním světě padají bariéry, a tak některé děti využívají sociální sítě jako únik před realitou (9).

Dle průzkumu portálů seznam.cz, bezpečnyinternet.cz a Univerzity Palackého se v České republice setkalo s některým z projevů kyberšikany 50,62% dětí, což je

opravdu vysoké číslo. Nejčastější jsou přitom verbální útoky, obtěžování prozváněním, ztrapňování šířením fotografií, vyhrožování, zastrašování, vydírání či krádeže identity. Riziky na internetu se budu zabývat v jedné z dalších kapitol této práce (9).

Počty dětí využívající sociální síť Facebook

Facebook poskytuje data, která udávají počty dětí, jež zde mají vytvořen svůj účet. Na Facebooku je 190 tisíc dětí ve věku třináct až patnáct let a 440 tisíc dětí mezi šestnáctým a osmnáctým rokem. Dále zde má profil 460 tisíc lidí ve věku devatenáct až dvacet jedna let (9).

V České republice se podle průzkumů v šesté třídě přihlásí k tomu, že nemá profil na sociální síti Facebook zhruba třetina dětí. V sedmé třídě to již bude jedno až tři děti. V osmé a deváté třídě to bude přibližně jedno dítě, které nebude mít svůj profil na Facebooku (9).

Dětské sociální sítě

Trh nabízí mnoho sociálních sítí určených pro děti, ale děti dávají čím dál tím více přednost sociální síti Facebook. Některé z těchto dětských sociálních sítí jsou již zrušené jako například Kidswirl. Děti o ně prostě nemají takový zájem jako o, z jejich pohledu „dospělácké“ sítě, jako je právě Facebook (7).

1.6 Pojem motivace

Slovo motivace je odvozeno z latinského slovesa movere, tj. hýbati, pohybovati (1). Jedná se o intrapsychický proces, který má svůj zdroj ve vnitřní, ale i ve vnější situaci jednotlivce (11). Motivaci lze charakterizovat jako soubor činitelů představující vnitřní hnací síly činnosti člověka, které korigují jeho jednání (30). Motivace je u každého jedince neobyčejně složitou záležitostí. V psychice člověka v daný okamžik nepůsobí nikdy pouze jeden motiv, ale komplex motivů, v němž jsou motivy vzájemně propojeny a ovlivňují se (28). Motiv můžeme definovat jako vnitřní impulz, popud, nebo pohnutku pro určité jednání člověka (12).

Nyní bych zde ráda uvedla i další definice slova motivace.

V Knize Sociologický slovník se dočteme, že „*motivace je termín, vztahující se obecně k intrapsychickým, dynamickým, vzájemně závislým procesům, jež prostřednictvím motivů „aktivizují“ jedince*“ (37, s. 177).

Psychologický slovník uvádí, že „*motivace je intrapsychický proces vyvolávání (zesilování, příp. zeslabování) aktivity, jejího udržení, příp. zvýšení nebo poklesu*“ (37, s. 177).

K. B. Madsen „*chápe chování jako funkci vzájemně působících motivů, centrálních kognitivních procesů plus dynamogenních a direktivních dispozic, motivy pak jako funkci vzájemně působících motivujících impulsů, motivujících stimulů plus centrálních kognitivních procesů dynamogenních a direktivních dispozic*“ (37, s. 177).

M. Nakonečný uvádí, že „*lidské chování je vědomě či nevědomě zaměřeno na dosažení určitého cíle, a jako takové se vyznačuje určitou intenzitou a trváním v čase (pokud není dosaženo původního nebo náhradního cíle). V psychologii se tyto procesy, které determinují zaměření, sílu a trvání chování, označují jako motivace*“ (37, s. 177).

1.7 Motivace k využívání sociálních sítí

V souvislosti s motivací k používání internetu někteří adolescenti užívají slovo „flow“. Jedná se o pohlcení činností natolik, že člověk přestává vnímat plynutí času a sebe sama, soustředí se na prožitek a činnost samotnou, zapomíná na starosti běžného života. V tomto stavu se například stává to, že jsou dočasně „zapomenuty“ strasti a frustrace běžného života, aktuálně mizí starosti o vlastní já a také je zkresleno vnímání času. „Flow“ tedy lze při komunikaci na internetu považovat za možnost útěku od problémů a za pomoc při překonávání krize. Stává se tak prostředkem k odreagování, dočasnému zapomenutí nebo zkrácení času a volné chvíle (51).

Prostředí sociálních sítí umožňuje uživatelům otevřít se a svěřovat se se svými problémy. Sociální sítě tedy mohou být vyhledávanou kompenzací např. pocitů méněcennosti. Motivací k využívání sociálních sítí může být také to, že umožňuje „multikanálovou“ komunikaci, která je v běžném životě spíše výjimečná. Na sociální

síti člověk hovoří ve stejnou dobu s různými lidmi o různých věcech a to je pro uživatele lákavé. Uživatel si také může vybrat to, čemu rozumí, co ho baví a na co má schopnosti. Na rozdíl od běžného života, kdy člověk situacím častěji spíše podléhá a vyrovnává se s nimi, dává internet uživateli pocit, že je jeho služebník, že nad ním má uživatel kontrolu. Navíc je kam utéci, uživatel se může odpojit (51).

Ve výzkumu z roku 2008, který se prováděl na studentech v USA, vyplynulo, že nejčastější motivací k užívání sociálních sítí je hledání přátelství a sociální podpory. Méně častějšími motivátory pak byla zábava, získávání informací a pohodlnost. V jiném výzkumu, také z roku 2008, byla jako významný motiv identifikována „potřeba někam patřit, zapadnout“. Nejvýznamnějším důvodem k užívání sociálních sítí je nejspíše udržování a rozvíjení vztahů. Především u adolescentů je nejčastějším motivem touha komunikovat s vrstevníky (4).

1.8 Rizika užívání sociálních sítí

O rizicích je třeba vědět, otevřeně o nich mluvit a být na ně dopředu připraven a umět je řešit. Základním negativním rysem internetového prostředí je možnost nepřírozeného úniku do virtuálního světa. Příčinou tohoto útěku mohou být neúspěšné vztahy ve skutečném životě, strach, nedostatek komunikačních dovedností nebo izolace. Komunikace ve virtuálním světě je snazší – vybíráme si s kým, kdy a jak budeme komunikovat, kdy komunikaci ukončíme a také zůstáváme v anonymitě (27).

Z potenciálně nebezpečných internetových stránek jsou pro děti nejatraktivnější právě sociální sítě (34). Komunikace probíhající prostřednictvím sociálních sítí je užitečná, ale může být kdykoli velmi snadno zneužita. Děti jsou často důvěřivé a pošetilé ve vztazích s druhými lidmi a zároveň potřebují pozornost a náklonnost. Právě tato kombinace dělá dítě snadným cílem při lákání k nelegálním aktivitám a k tomu, aby se staly obětmi trestných činů (50).

Jelikož k vývojovému období adolescence náleží potřeba prozkoumávat a experimentovat, jsou dospívající skupinou potencionálně nejvíce ohroženou riziky na internetu (5).

Děti, které patří k online rizikovým skupinám

1) zranitelné děti – chybí jim sociální znalosti a dovednosti, prochází obdobím úzkosti, mají problémy ve škole a spory s vrstevníky nebo jsou emočně labilní

2) děti v nebezpečí – jsou ohroženy i mimo kyberprostor, např. kvůli velmi narušeným vztahům s rodiči, vrstevníky a spolužáky, duševním problémům, snížené inteligenci, mentálnímu postižení, nízkému sebehodnocení nebo závislosti na okolí (23).

1.8.1 Negativní jevy spojené s prostředím internetu

Závislost na online prostředí

Kyberšikana

Sexting

Kyberstalking

Kybergrooming (27).

Závislost na online prostředí

Závislost na internetu neboli netolismus z medicínského hlediska neexistuje. Internet je pouze médium, které zprostředkovává ty činnosti a možnosti, které u některých lidí mohou vyvolat závislostní chování. Uživatel si tedy nevybudovává závislost na internetu jako takovém, ale na jednotlivých aplikacích a webech. I když se však nejedná o závislost jako takovou, odborníci ji připouštějí a pojem „závislost na internetu“ se běžně užívá (24).

Tato závislost se označuje jako nelátková (25).

Nejvyšší riziko vzniku závislostního chování v online prostředí je u dospívajících. U adolescentů se nejčastěji vytváří závislost na hraní online her, na získávání informací surfáním na webu, na počítači jako takovém (offline hry, programování), ale hlavně na kybervztazích a online komunikaci. Do poslední kategorie patří především navazování přátelských i partnerských vztahů na sociálních sítích. Riziko nastává tehdy, když jsou pro člověka vztahy na sociální síti důležitější než

vztahy skutečné. Na sociálních sítích totiž mnoho uživatelů lže o osobních údajích, a když to adolescent zjistí, může to vést k hlubokému emocionálnímu zklamání (24).

Psychologická a sociální rizika spojená s online závislostí jsou např. špatná organizace času, nepravidelnost v jídle, nedostatek spánku, zhoršení mezilidských vztahů, horší školní prospěch, poruchy paměti, vyšší riziko rozvoje jiných závislostí, omezení dříve preferovaných aktivit, deprese a někdy i zvýšení agresivity (24).

Symptomy vymezující závislost na internetu

- 1) přiřkládání důležitosti – internetová aktivita se stává nejdůležitější věcí na světě, když člověk zrovna na internetu není, přemýšlí, co bude dělat, až tam znovu bude
- 2) změna nálady – pokud člověk není na internetu, není schopný se na nic soustředit
- 3) zvyšování prahového efektu – člověk musí být na internetu čím dál tím déle, konverzace musí být emocionálně vypjatější, hry musí být delší, aby byla závislost daného člověka uspokojena
- 4) abstinční příznaky – lidé mají nepříjemné fyzické i psychické pocity když nejsou na internetu
- 5) konflikt s okolím – když se člověku naruší virtuální svět, nebo musí abstinovat, dostává se do konfliktu s okolním světem – s rodinou, se spolužáky ve škole
- 6) recidiva – opětovné návraty do stavů libosti na internetu, dostane se do stavu libosti rychleji než při prvním kontaktu (26).

Kyberšikana

Kyberšikana je specifický druh šikany, který za účelem ublížení či zesměšnění jiné osoby využívá internet, mobilní telefony a další nástroje moderních komunikačních technologií. Kyberšikana se vyznačuje různými způsoby obtěžování oběti. Může jít o zaslání výhružných a krutých e-mailů či SMS zpráv, bombardování výhružnými telefonáty nebo obtěžování prostřednictvím chatu. Kyberšikana dále zahrnuje vytváření webových stránek, které různými způsoby (verbálně, graficky, zvukově) oběť uráží a zesměšňují. Spadá sem také umístování pornografických fotografií s tváří oběti na

internet či zasilání vulgárních a obtěžujících zpráv, fotografií nebo videí jménem oběti. (50, s. 90 – 91).

StopCyberbullying.org definuje kyberšikanu jako situaci, kdy „*dítě nebo dospívající opakovaně trápí, hrozí, pronásleduje, ponižuje, zesměšňuje nebo se jinak zaměřuje na další dítě nebo dospívajícího pomocí textových zpráv, e-mailů nebo pomocí jakéhokoli jiného typu moderních komunikačních technologií*“ (50, s. 91).

80-90% případů kyberšikan, jež se děly mimo školu, vycházejí z třídního nebo školního klimatu (44).

Sexting

Jedná se o rozesílání textových zpráv, fotografií nebo videí se sexuálním obsahem. Tento jev se často vyskytuje v partnerských vztazích (27).

Sexting je ve většině států považován za dětskou pornografii, protože je dítě nebo mladý člověk často využíván dospělým člověkem. Společnost si klade za cíl vzdělávat mladé lidi v této oblasti a informovat je o rizicích sextingu. Státy se také snaží snižovat riziko tím, že dávají přísné tresty lidem, kteří vyrábí, drží nebo distribuují dětskou pornografii (53).

Nejčastějšími oběťmi sexuálního násilí jsou dívky ve věku 13 – 17 let (50).

Kyberstalking

V roce 1980 začal tisk ve spojených státech používat slovo stalking v souvislosti se sledováním slavných osobností jejich posedlými fanoušky (47).

Stalking se dá do češtiny přeložit jako pronásledování či slídění. Pro kyberstalkera je typická vytrvalost a systematicčnost (50).

Motivací kyberstalkingu je často snaha o získání moci nad obětí, a to především pomocí strachu. Zdroj síly spočívá ve znalosti oběti a informacích o ní (50).

Kyberstalker vyhledává informace, aby vyhrožování a hrozby vypadaly reálně a aby u oběti vyvolával stále větší strach. Čím více má pachatel o oběti informací, tím roste schopnost oběť vyděsit a následně ji kontrolovat. Kyberstalkeri používají telefonní

čísla, adresy nebo koničky k tomu, aby zaútočili na soukromí obětí. Zjistí si, které věci dokážou oběť rozrušit, a tuto informaci použijí k jejímu dalšímu obtěžování (50).

Kybergrooming

Kybergrooming je proces probíhající online, při kterém se pachatel snaží získat důvěru dítěte a postupně ho přimět, aby se s ním účastnilo různých sexuálních aktivit. Pachatel může dítě zmanipulovat tak, aby se prostřednictvím web kamery dívalo na groomerovo sexuální uspokojování, či se ho také účastnilo (50, s. 93).

Groomer dítě často připravuje na společné setkání v reálném životě, které většinou vyústí v sexuální zneužití dítěte. Kybergrooming je proces předcházející spáchání závažných trestných činů, jako jsou znásilnění, distribuce dětské pornografie nebo dokonce vraždy dítěte (50, s. 93).

V mnohých případech si děti a mladí lidé myslí, že potkali v online prostředí někoho speciálního, někoho, kdo jim rozumí a má o ně skutečný zájem. Myslí si, že mluví s člověkem, který je buď stejně starý, nebo jen o něco starší. Ve skutečnosti to bývá dospělý člověk, jenž má jasný záměr: dítě k sobě citově připoutat a pak je zneužít (50, s. 93).

2 Cíl práce a výzkumná otázka

2.1 Cíl práce

Cílem této práce je zjistit, jaká je motivace k využívání sociálních sítí u dětí staršího školního věku.

2.2 Výzkumná otázka

Jaká je motivace k využívání sociální sítě Facebook u žáků druhého stupně základní školy Blatná?

3 Metodika

3.1 Strategie, metoda a technika sběru dat

Výzkumná část této bakalářské práce je zpracována kvalitativní metodologií výzkumu. Jedna z definic kvalitativního výzkumu říká, že „kvalitativní výzkum je proces hledání porozumění založený na různých metodologických tradicích zkoumání daného sociálního nebo lidského problému. Výzkumník vytváří komplexní, holistický obraz, analyzuje různé typy textů, informuje o názorech účastníků výzkumu a provádí zkoumání v přirozených podmínkách“ (20, s. 52).

Kvalitativní výzkum jsem si zvolila také proto, že jak uvádí Hendl „jeho výhodou je, že získává podrobný popis a vhled do problému“ (20, s. 52).

Jako způsob zpracování dat využiji techniku analýzy dokumentů. Jak uvádí Miovský, „v rámci typu výzkumu analýza dokumentů pracujeme s daty, která vznikla před zahájením samotného výzkumného projektu. Tato data tedy vznikají a jsou fixována přirozeným způsobem a ve výzkumu s nimi přicházíme do kontaktu právě až v jejich fixované formě a nemáme možnost se aktivně podílet na jejich vzniku“ (20, s. 204).

Konkrétně budu analyzovat slohové práce žáků. Tuto techniku jsem zvolila proto, že zkoumám motivaci k využívání sociální sítě Facebook a také vnímání této sociální sítě a žáci mohou ve slohových pracích lépe vyjádřit své názory a myšlenky, než by tomu bylo například při dotazníkovém šetření.

Dále využívám kódování. Jak uvádí Miovský, „pod pojmem kódování rozumíme operace, pomocí nichž jsou zjištěné údaje analyzovány, konceptualizovány a opět skládány novými způsoby, což je ústředním procesem tvorby nové teorie. Kódování je procesem analýzy dat a jeho výsledkem jsou záznamy kódování“ (35, s. 228).

Používám dva stupně kódování – otevřené, kde na základě opakovaného pročitání textu tvořím kódy, které pak slučuji do kategorií. Poté následuje axiální kódování, kde hledám vztahy mezi jednotlivými kódy.

3.2 Charakteristika výzkumného souboru

Výzkum jsem prováděla na Základní škole Jana Amose Komenského v Blatné. Zvolila jsem si osmou třídu, protože dle průzkumu, který uvádím v teoretické části této práce, zde valná většina žáků založený profil na Facebooku má a mohli mi tedy poskytnout validní informace. Žáci byli poučeni, že mají napsat slohovou práci na téma Facebook. Dále dostali instrukce, že se mají zamyslet nad tím, proč na sociální síti mají či nemají svůj profil, a pokud ano, jak často se přihlašují a z jakého důvodu. Pokud zde založený profil nemají, měli se zamyslet z jakého důvodu a také, jestli o založení profilu uvažují či nikoliv.

Nejprve jsem se sešla s ředitelkou školy a zeptala se, zda na její škole mohou provádět výzkum pro svou práci. Po té co souhlasila, domluvila jsem se s učitelkou českého jazyka a spolu s ní v jedné z jejích hodin práci žákům zadala. Žákům jsem sdělila, že je vše plně anonymní. Dále jsem se jich zeptala, zda souhlasí s tím, že jejich slohová práce bude použita pro účely výzkumu v mé bakalářské práci. Všech 25 přítomných žáků souhlasilo a svou slohovou práci mi poskytlo.

Pro svůj výzkum jsem si zvolila základní školu v Blatné, protože zde žiju a tato škola je pro mě tedy nejdostupnějším zdrojem informací. Dalším důvodem pro mě bylo, že jsem chtěla zmapovat tuto problematiku právě ve svém regionu. Jedná se o výběr na základě dostupnosti. Jak uvádí Miovský, základním principem tohoto výběru je to, že „*využíváme příležitosti, které se nám v průběhu realizace výzkumu nabízejí, k tomu, abychom získali účastníky výzkumu*“ (35, s. 134). Je zde důležité to, aby „*získávání nových účastníků bylo dostatečně efektivní z hlediska jejich počtu, bohatosti a teoretické saturace*“ (35, s. 134).

3.3 Způsob zpracování dat

Slohové práce žáků jsem nejprve přepsala do počítačové podoby textového souboru, abych s nimi mohla dále pracovat. Poté, co jsem je přepsala, začala jsem s analýzou dat. K jednotlivým slohovým pracím jsem si vytvořila kódy, které jsem následně slučovala do kategorií. Dále jsem tyto kategorie začala dávat do vzájemných vztahů. Následně

jsem vytvořila schéma, kde jsem vyznačila, které kódy a kategorie spolu nějakým způsobem souvisí.

4 Výsledky výzkumu

4.1 Otevřené kódování

V této kapitole jsem využívala otevřené kódování. Slohové práce žáků jsem si opakovaně pročítala a snažila jsem se v textu najít zásadní informace. Poté co jsem tyto informace našla, označila jsem si je. Následně jsem si je pro potřeby výzkumu pojmenovala. Dále jsem informace ze slohových prací zařazovala do jednotlivých kategorií, podle toho jak spolu informace souvisejí.

Žáci, kteří nemají Facebook

Já osobně profil na sociální síti nemám a ani nechci. Protože na to **nemám čas**. Myslím si, že je to **dobrá a špatná věc**. Dobrá věc, protože tam spolu **můžou komunikovat lidé**, kteří by se asi jinak pobavit nemohli. Ale je to si myslím chyba, když lidé dávají na tuto síť soukromé informace o svých třeba čerstvě narozených dětech a **informace které mohou zneužívat zloději nebo úchylové**. Špatná věc je to proto, že těchto informací mohou zneužívat úchylové a zloději nejdříve **nalákají malé děti na to, že jsou v jejich věku** a že by se s nimi chtěli sejit. Děti, které na toto naletí, se stanou jejich oběťmi. Potom je lákají dál a dál až děti podlehnou jejich argumentům. **Není dobré, když si zakládají profil ještě velmi malé děti**. Nakonec jsem došel k závěru, že je to **celkem zbytečná věc**, která vyčerpává malé školáky a proto **nemohou podat dobrý výkon ve škole**. Nevím, jestli si někdy profil založím, ale myslím si, že asi ne, protože bych na to neměl vůbec čas a pokud s někým potřebuju komunikovat tak si s ním můžu telefonovat nebo si s ním můžu promluvit osobně. Ale úplně nakonec jsem došel k závěru, že je to celkem blbost a zakladatele této sítě bych nechtěl ani vidět, protože vymyslel věc, kvůli které je **plno problémů**. (S1/M)

Komentář [K1]: FB nemá z nedostatku času

Komentář [K2]: ambivalentní postoj k FB

Komentář [K3]: FB spojuje vzdálené lidi

Komentář [K4]: zneužitelnost informací na FB

Komentář [K5]: falešná identita na FB

Komentář [K6]: FB je nevhodný pro velmi malé děti

Komentář [K7]: FB je zbytečná věc

Komentář [K8]: ztráta času na úkor školy

Komentář [K9]: FB přináší problémy

Profil na facebooku nemám. Slouží pouze pro **komunikaci po internetu**. Nepřemýšlím o tom, že bych si ho zařídil, i když mě kamarádi přemlouvali. Radši si popovídám s kamarády ve škole a **nemám čas na něj**. Hraji radši hry (LoL, WoW) apod. (S2/M)

Komentář [K10]: FB slouží pouze ke komunikaci po internetu

Komentář [K11]: FB nemá z nedostatku času

Žáci, kteří mají Facebook

Facebook mám již několik let. Zřídil jsem si ho, protože mě k tomu přinutili moji kamarádi. Trávím tam tři až čtyři hodiny denně i více. Nejvíce si tam píšu s kamarády a sdílím světová nejlepší videa, která jsou v top 100 na světě. Ale ještě více hodin hraji fotbal, který dodnes miluju, nejlepší stránky jsou fotbal 365, Trollolo fotbal, best fotbal. Nejraději si píšu s holkami, ale jen s těmi pěknými. Ale i se spoluhráči z týmu FC Písek a z krajského výběru. (S3/M)

Komentář [K12]: FB má kvůli nátlaku kamarádů

Komentář [K13]: komunikace s přáteli

Komentář [K14]: FB z důvodu sledování videí

Komentář [K15]: komunikace s dívkami

Facebook mám abych si mohl psát s kamarády, a spousta věcí se tam dozvím. Facebook mám již několik let. Chodím na něj každý den, většinou tam trávím půl hodiny někdy i víc. Ale víc času spíš trávím venku. Na facebook chodím k večeru. Na facebooku si nejvíce píšu s kamarády, hraji tam i nějaké hry, dávám tam i své fotky. (S4/M)

Komentář [K16]: komunikace s přáteli

Komentář [K17]: FB jako zdroj informací

Komentář [K18]: komunikace s přáteli

Komentář [K19]: na FB hraní her

Komentář [K20]: přidávání svých fotek na FB

Facebook jsem si založil začátkem roku 2011. Na facebooku trávím denně 30 minut, jen si prohlédnu novinky a chvíli si píšu s kamarády a kamarádkami. Facebook mám pořád zapnutý na mobilu. Facebook je můj nejoblíbenější komunikační program/stránka. Na facebooku mám přihlášený odběr od spousty vtipných stránek a od stránek s mými koníčky. Na facebook nepíšu moc příspěvky a nepřidávám fotky. Na facebooku se mi nelíbí trapné statusy a bulvární příspěvky. Na facebooku mě štve, že je tam spousta lidí jiných než doopravdy (v chování). Facebook je také dobrý způsob jak se s někým na něco domluvit nebo někomu pomoci se školou. (S5/M)

Komentář [K21]: FB z důvodu shlédnutí novinek

Komentář [K22]: komunikace s přáteli

Komentář [K23]: na FB nepřetržitě

Komentář [K24]: kladný postoj k FB

Komentář [K25]: zájem o vtipné stránky

Komentář [K26]: na FB sleduje stránky týkající se jeho koníčků

Komentář [K27]: negativní postoj k některým příspěvkům

Komentář [K28]: negativní postoj k chování druhých lidí na FB

Komentář [K29]: FB z důvodu organizace volného času

Facebook mám od roku 2009. Založil jsem si ho proto, abych byl in, abych řekl pravdu. Jelikož už v té době měl Facebook skoro každý. Od začátku mě to moc nebralo, neměl jsem tam skoro žádné přátele krom spolužáků. Na facebook jsem chodil dříve tak na 20 minut denně. Ale potom jsem se tam začal seznamovat s novými lidmi a dozvídal jsem se tam spoustu informací. Teď je to pět let od té doby co mám facebook. Abych řekl pravdu, jsem na něm skoro závislý. Bez facebooku bych nevěděl skoro nic, jelikož se tam dozvím skoro všechny důležité informace, jak přátel tak ze světa. Denně na facebooku trávím tak 1 až 2 hodiny, někdy polovinu dne. Facebook mi slouží hlavně k tomu, abych se tam bavil s přáteli a dozvídal se tam nové informace, někdy se ty informace hodí i do školy. Myslím si, že mi toho facebook k životu sice moc nedá, ale jsem rád, že jsem si ho založil a nelituji toho. (S6/M)

Komentář [K30]: FB založen z důvodu prestiže

Komentář [K31]: FB z důvodu poznávání nových lidí

Komentář [K32]: závislost na FB

Komentář [K33]: FB jako zdroj informací

Komentář [K34]: komunikace s přáteli

Komentář [K35]: FB jako prostředek k učení

Komentář [K36]: kladný postoj k FB

Profil na facebooku mám tři roky. Na facebooku jsem každý den cca 5-6 hod. Bez facebooku bych nevydržel, píšu si tam s přáteli atd. Na facebooku si většinou prohlížím příspěvky přátel nebo různých stránek. Sám moc příspěvků nepřidávám. Na facebooku se dozvím různé věci, když se nudím, píšu si s přáteli. Díky facebooku jsem v kontaktu s přáteli, s kterými se často nevidím. Na facebooku jsem taky poznal spoustu lidí. (S7/M)

Komentář [K37]: závislost na FB

Komentář [K38]: komunikace s přáteli

Komentář [K39]: FB z důvodu shlednutí novinek

Komentář [K40]: FB jako zdroj informací

Komentář [K41]: FB jako vyplnění volného času

Komentář [K42]: komunikace s přáteli

Komentář [K43]: FB spojuje vzdálené lidi

Komentář [K44]: FB z důvodu poznávání nových lidí

Facebook mám již několik let, ale netrávím na něm žádný čas. Občas si prohlížím vtipné stránky na facebooku jako je True Story Bro nebo Trollololo. Již jsem si založil spoustu nových účtů, protože jsem vždy zapomněl heslo. Na počítači spíše hraju online-hry než trávím čas na facebooku. (S8/M)

Komentář [K45]: na FB tráví subjektivně málo času

Komentář [K46]: zájem o vtipné stránky

Facebook mám kvůli tomu abych si mohl psát s kamarády zadarmo. Facebook mám cca 4 roky. Facebook mám zapnutý celý den na mobilu, ale kouknu se na něj tak jednou za 15 minut jestli mi někdo napsal. Na facebooku mě zajímají fotky, statusy a kamarádi se kterými si píšu. Myslím si, že facebook je jedna z nejlepších sociálních sítí. Facebook na mobilu mám zapnutý proto, aby mi mohl kdykoliv bude někdo chtít napsat => (S9/M)

Komentář [K47]: komunikace s přáteli zdarma

Komentář [K48]: na FB nepřetržitě

Komentář [K49]: na FB sleduje fotky

Komentář [K50]: FB z důvodu shlédnutí novinek

Komentář [K51]: kladný postoj k FB

Facebookový profil mám založený 2 roky. Chodím na něj tak 3x týdně na půl hodiny abych se koukl co se děje mezi mými přáteli nebo když se potřebuji na něco zeptat. Nechodím si sem s nikým psát, protože s kamarády komunikuji přes jiné programy. Čas na počítači trávím hraním her, a když už si chci něco říct s přáteli, jdu s nimi ven. (S10/M)

Komentář [K52]: FB jako zdroj informací

Profil na facebooku mám asi rok. Na facebooku trávím tak 5-10 minut denně. Většinou tam chodím kvůli airsoftu. Domlouvám různé akce a taky se kouknout na airsoft bazar a poradnu. Někdy si píši s kamarády, ale většinou jen když něco potřebuji. Občas se i kouknu na nějaké fotky většinou z airsoftových akcí. Pak tam ještě sleduji bencraft weby na kterých jsou různé návody a rady na přežití v přírodě. Jsem ve skupině, ve které se tato témata řeší. Facebook neberu nějak vážně, ale je to dobrá věc když se chceme na něčem domluvit (airsoft akce, čundry...) Facebook využívám pouze k těmto věcem. (S11/M)

Komentář [K53]: komunikace s přáteli

Komentář [K54]: na FB sleduje fotky

Komentář [K55]: FB jako zdroj informací

Komentář [K56]: kladný postoj k FB

Komentář [K57]: FB z důvodu organizace volného času

Založil jsem si facebook hned z několika důvodů. Zaprvé abych poznal nové lidi z okolí co znám podle vidění nebo z různých akcí. Zadruhé mohl se spojit se spolužáky a kamarády. Mám v přátelích 352 lidí, které všechny znám osobně. Facebook mám tři roky. Koukám na fotky lidí, hlavně holek. Domlouvám se s klukama na různých věcech atd. (S12/M)

Komentář [K58]: FB z důvodu poznávání nových lidí

Komentář [K59]: komunikace s přáteli

Komentář [K60]: na FB sleduje fotky

Komentář [K61]: FB z důvodu organizace volného času

Facebook jsem si založil asi v deseti letech. Založil jsem si ho proto, abych mohl komunikovat s přáteli a seznamovat se s lidmi z blízkého okolí. Na facebooku jsem online poměrně často. Ale mezi tím co jsem online, dělám i jiné činnosti. Např. poslouchám muziku, dívám se na film nebo hraju nějakou hru. Když jsem na facebooku tak se většinou dívám na příspěvky od kamarádů nebo na fotky nějakých holek. Myslím, že je facebook dobrá věc a ten kdo ji vymyslel, byl asi celkem chytrý člověk. Může s ním být i velká zábava. (S13/M)

Komentář [K62]: komunikace s přáteli

Komentář [K63]: FB z důvodu poznávání nových lidí

Komentář [K64]: subjektivně tráví na FB mnoho času

Komentář [K65]: na FB hrani her

Komentář [K66]: sleduje na FB příspěvky přátel

Komentář [K67]: na FB sleduje fotky

Komentář [K68]: kladný postoj k FB

Svůj účet na facebooku jsem si založil asi před třemi lety a od té doby ho používám téměř každý den. Díky němu můžu vědět o všem co se děje v mém okolí. Občas dá někdo na zeď nějaký dobrý vtip, který mě dokáže rozesmát. Někdy se až divím, jak dlouho na něm dokážu vydržet, když si s někým píšu o úplně bezvýznamných věcech. Mohu si psát i s přáteli, kteří žijí v zahraničí. Občas tam dám i nějakou svojí fotku, třeba z hor nebo od moře. Facebook jsem si zvláště v posledním roce oblíbil a už bych o něho nechtěl přijít. Používám ho hlavně večer, předtím než jdu spát. (S14/M)

Komentář [K69]: FB jako zdroj informací

Komentář [K70]: subjektivně tráví na FB mnoho času

Komentář [K71]: FB spojuje vzdálené lidi

Komentář [K72]: přidávání svých fotek na FB

Komentář [K73]: kladný postoj k FB

Mám profil na facebooku, protože je s ním komunikace zdarma. Píšu si s holkami a s kamarády. Trávím na facebooku každý den. Mám ho od 10 let. Mám tam uvedené všechny údaje např. 3.9.1998 nebo 721119703 a tak různě. Like dávám na facebooku tomu co se mi líbí. Trávím tam asi tak 4 hodiny denně. Projíždím tam stránky, kde jsou videa a filmy. Hraju happy aqarium, pokerstar a další hry. Jo a ještě mam profil abych poznal nové lidi. Koukám na fotky holek v plavkách, no vlastně na všechny holky. Celkově mám na facebooku 260 přátel. Skoro se všema se znám. Nejlepší na facebooku je to, že je zadarmo. (S15/M)

Komentář [K74]: komunikace s přáteli zdarma

Komentář [K75]: na FB uvádí soukromé informace

Komentář [K76]: pozitivní reakce na příspěvky přátel

Komentář [K77]: FB z důvodu sledování videí

Komentář [K78]: na FB hrani her

Komentář [K79]: FB z důvodu poznávání nových lidí

Komentář [K80]: na FB sleduje fotky

Facebook mám, protože ho chci mít. Mám ho od té doby, co jsem si ho založil. Na facebooku trávím cca 2-3 hodiny. Chodím na něj podle nálady. Na facebooku si píšou s kamarády a kamarádkami (s nimi nejvíce). (S16/M)

Komentář [K81]: komunikace s přáteli

Profil na sociální síti facebook mám. Mám ho 3 roky. Používám ho k tomu, abych si s někým popovídala. Jsem na něm skoro celý den. Na sociální síti facebook taky hraju hry. Také hledám stránky s oblečením a ještě kvůli oblíbeným zpěvákům a hercům. Jinak na facebook chodím, jen když mám volnou chvíli nebo o víkend. Ze začátku jsem tam moc nechodila, protože jsem se více učila a moc mě to nezajímalo. Teď tam chodím více, protože se dozvím informace o zpěvácích a hercích. Myslím si, že by se mělo méně chodit na facebook a více chodit ven. (S17/Ž)

Komentář [K82]: komunikace s lidmi

Komentář [K83]: na FB nepřetržitě

Komentář [K84]: na FB hrani her

Komentář [K85]: na FB sleduje stránky týkající se jejich koníčků

Komentář [K86]: FB jako zdroj informací

Facebook mám asi 3 roky. Chodím tam každý den asi tak na 3-4 hodiny. Na facebook chodím kvůli tomu, abych si měla s kým popovídat, nebo se někomu s něčím svěřit. Ráda hledám na facebooku nové přátele. Často si tam přidávám nové fotky. Na facebook chodím hlavně když se nudím. Jsem na něm při každé příležitosti. Ráda si dopisuji s přáteli ze školy. Potěší mě, když si tam dám novou fotku a někdo mi dá like! Často like oplácím. Nechápu lidi, kteří říkají, že je facebook nudný a zbytečný. Nevím, co bych dělala kdyby facebook zrušili!! Ráda si prohlížím hlavní stránku, někdy mě tam něco inspiruje. Často si píšou se spolužačkami a 1 spolužákem a s rodinou. Udělala jsem si 2 facebooky. Jeden mám pro různé přátele, rodinu atd. A ten druhý mám jen pro svého kluka, se kterým si píšou pořád. Takže na tom druhém facebooku jsem častěji! Někdy se na facebooku i učím s kamarády a přijde mi to zábavnější než se učit sama. Vlastně kvůli facebooku jsem si našla kluka! Takže děkuju tomu, co vymyslel facebook. Přijde mi, že facebook mi změnil život k lepšímu, ale pokouším se ho někdy vynechat. Pokaždé když zapnu PC, ihned jdu na facebook. Je to zlovyk! Ale jsem ráda, že něco takového je! Více si píšou s kluky než s holkami. Facebook mi většinou zvedne náladu! (S18/Ž)

Komentář [K87]: komunikace s lidmi

Komentář [K88]: FB z důvodu svěřování se

Komentář [K89]: FB z důvodu poznávání nových lidí

Komentář [K90]: přidávání svých fotek na FB

Komentář [K91]: FB jako vyplnění volného času

Komentář [K92]: komunikace s přáteli

Komentář [K93]: pozitivní reakce na příspěvky přátel

Komentář [K94]: závislost na FB

Komentář [K95]: FB z důvodu shlédnutí novinek

Komentář [K96]: FB jako prostředek k učení

Komentář [K97]: díky FB seznámení s partnerem

Komentář [K98]: kladný postoj k FB

Komentář [K99]: závislost na FB

Komentář [K100]: FB kvůli zlepšování nálady

Facebook mám necelé dva roky, trávím na něm hodně času. Většinou si píšu s kamarády. Na facebooku jsem cca. 6 hodin denně. Koukám na obrázky, fotky kamarádů. Nejráději si píšu s klukama, ale jen s hezkýma. Míň hodin než trávím na facebooku trénuju mažoretky. Na facebooku se dozvím spoustu nových informací, jak od přátel, tak ze zdi. (S19/Ž)

Komentář [K101]: subjektivně tráví na FB mnoho času

Komentář [K102]: komunikace s přáteli

Komentář [K103]: na FB sleduje fotky

Komentář [K104]: FB jako zdroj informací

Facebook mám cca 3 roky. Jsem na něm každý den. Trávím na něm tak 2 hodiny denně, ale na mobilu mám facebook zapnutý celý den. Chodím tam kvůli tomu, abych si mohla psát s přáteli. Fotky přidávám max. 1x do týdne. Ráda si přes něj píšu s kamarádkami a píšeme si např. o škole. Ráda hledám nové přátele, ale přidávám si jen lidi, které znám nebo které znají mí přátelé. Také si často prohlížím fotky přátel a dělím se o své zážitky. Myslím, že před facebookem dám přednost kamarádům a jdu radši ven. Nejvíce si píšu tak se třemi lidmi najednou. Občas komentuji a lajkuji fotky. Používám smajlíky. Facebook mě moc neovlivňuje. Nejdéle jsem vydržela přibližně týden bez zhlédnutí mého facebookového profilu. Více jsem na mobilu než na počítači. (S20/Ž)

Komentář [K105]: na FB nepřetržitě

Komentář [K106]: komunikace s přáteli

Komentář [K107]: přidávání svých fotek na FB

Komentář [K108]: FB z důvodu poznávání nových lidí

Komentář [K109]: na FB sleduje fotky

Komentář [K110]: pozitivní reakce na příspěvky přátel

Komentář [K111]: používání emotikon

Komentář [K112]: FB ji subjektivně nijak neovlivňuje

Facebook mám už 2 roky. Každý den tam určitě teda nechodím na rozdíl od mojí kamarádky. Trávím tam málo času, hodně málo, a když už tam jdu tak jsem tam maximálně 20-25 minut. Baví mě to, jenom když si mám s kým psát, jinak ho vypnu a jdu pryč. Fotky tam vůbec nepřidávám a like nedávám. Ale občas si prohlížím fotky přátel a obrázky a komentáře. Píšu si s přáteli. Nebo si volám přes facebook. Nepřidávám tam fotky, komentáře nic vůbec mě to nebaví, kromě toho že si volám nebo píšu zadarmo. Nejvíce si ale píšu s 2 kamarádkami a 1 kamarádem. Používám hodně moc smajlíků. Facebook mě neovlivňuje. Nejdéle jsem vydržela bez facebooku tak 1 týden a 2 dny. (S21/Ž)

Komentář [K113]: na FB tráví subjektivně málo času

Komentář [K114]: na FB sleduje fotky

Komentář [K115]: FB z důvodu shlédnutí novinek

Komentář [K116]: komunikace s přáteli

Komentář [K117]: komunikace s přáteli zdarma

Komentář [K118]: používání emotikon

Komentář [K119]: FB ji subjektivně nijak neovlivňuje

Ano mám profil na facebooku. Mám ho založený už tři roky. Chodím na něj každý den, pokud nejsem venku nebo na dovolené kde není WiFi. Trávím na něm cca 4-5 hodin. Na facebooku si píšou s přáteli, které chodí k nám na školu a z ostatních škol. Píšu si i s mými kamarády z ostatních zemí. Přidávám na facebook nové fotky s přáteli nebo ty kde jsem sama. Mám úžasné kamarády, které jsem poznala na síti facebook. Můžu se jim svěřit, když mám nějaký problém. Koukám na ostatní fotky kamarádů a kamarádek, kterým lajknou fotku. Když jsem u svého otce, tak si píšou s mým bráchou, který je vedle v pokoji. Občas si i přes facebook volám s mou nejlepší kamarádkou (1 z 3). Nejvíce si píšou s klukama a 4 spolužačkami. Jsem ráda, že mám facebook. Kdyby ho zrušili tak nevím co bych dělala. Kdyby nebyl facebook, tak bych nepoznala lidi, které mám ráda. Na facebooku trávím hodně času a volám s kamarády. Kdyby nebyl, nemohla bych si s nimi volat a psát. Když mám blbou náladu tak oni mi ji zvednou. (S22/Ž)

Komentář [K120]: komunikace s přáteli

Komentář [K121]: FB spojuje vzdálené lidi

Komentář [K122]: přidávání svých fotek na FB

Komentář [K123]: FB z důvodu poznávání nových lidí

Komentář [K124]: FB z důvodu svěřování se

Komentář [K125]: na FB sleduje fotky

Komentář [K126]: pozitivní reakce na příspěvky přátel

Komentář [K127]: kladný postoj k FB

Komentář [K128]: závislost na FB

Komentář [K129]: FB kvůli zlepšování nálady

Facebook mám už asi 3 roky. Využívám ho ke komunikaci s přáteli, a to s kterými se vídám dennodenně, nebo párkrát do roka. Také tu hledám informace o oblíbených skupinách, zpěvácích a zpěvačkách. Jsou to skupiny lidí ve stejném věku, kteří se zajímají o to samé co já. Myslím si, že nebyť facebooku šílenství některých fanynek by takové nebylo. Když jsem ho měla ze začátku, nějak jsem se o to nezajímala. Zašla jsem tam tak 2x do týdne a nic mi to neříkalo. S postupem věku jsem nacházela čím dál tím víc důvodů, proč tam být. Teď tam chodím každý den, většinou večer na 1 hodinu, jelikož mamka proto nemá pochopení. O prázdninách a víkendech mám víc času a míň povinností a tím logicky trávím víc času na počítači. Díky facebooku jsem poznala některé lidi, které bych asi normálně nepoznala a to jak cizince tak z ČR. (S23/Ž)

Komentář [K130]: komunikace s přáteli

Komentář [K131]: FB jako zdroj informací

Komentář [K132]: FB z důvodu poznávání nových lidí

Profil na facebooku mám hlavně kvůli tomu, že se tam mohu dozvědět různé informace o mých přátelích i lidech, s kterými jsem v kontaktu jen přes tuto sociální síť. Trávím zde asi tak 3-4 hodiny denně. Profil jsem si založila asi před 3 lety. Díky němu jsem také poznala mnoho nových přátel nebo se zde setkala i se starými známými, se kterými již nejsem v kontaktu. Někdy mi přijde, že tam trávím zbytečně mnoho času, místo toho, abych šla ven nebo se učila na test. Takovýto problém mám hlavně o víkendu, kdy jsem tam schopná být až do půlnoci. Jinak si myslím, že mi facebook život nijak neovlivňuje. Čas, který tam trávím, tam trávím jen proto, že nemám nic jiného na práci a myslím, že když budu chtít, dokážu facebook nenavštívit třeba týden, což jsem snadno zvládla o prázdninách, jelikož jsem měla spoustu jiných zájmů a na facebook mi zkrátka nezbýval čas. Podle mě tam chodím spíše jen proto, abych si mohla bezplatně psát s mými kamarády. Další věc, kvůli které mám facebook je možnost přidávání fotografií a různých příspěvků. Jako většina lidí navštěvuji i facebook v mobilu také kvůli komunikaci s lidmi. (S24/Ž)

Komentář [K133]: FB jako zdroj informací

Komentář [K134]: FB z důvodu poznávání nových lidí

Komentář [K135]: subjektivně tráví na FB mnoho času

Komentář [K136]: neutrální postoj k FB

Komentář [K137]: komunikace s přáteli

Komentář [K138]: přidávání svých fotek na FB

Profil na facebooku mám už tři roky. Založila jsem si ho kvůli přátelům a psaní si s nimi. Můžu si najít i přátele, které jsem dlouho neviděla. Na facebook chodím každý den, kvůli novinkám. Nejsem tam nikdy moc dlouho, většinou hodinu, někdy hodinu a půl. Zajímají mě zážitky přátel, které nevidám každý den. Nebo například nové fotky někoho s kým se scházím velice zřídka. Seznámila jsem se tam s mnoha lidmi, kteří mají podobné zájmy jako já. S většinou těchto lidí jsem se již setkala, a patří proto i mezi mé dobré přátele. Facebook mi život nijak nezměnil. Nějaký čas tam sice trávím, ale kdybych chtěla, chodit tam nemusím. Celé prázdniny jsem se nepřihlásila a nijak mi nechyběl. Chodím tam asi jen proto, že mám odpoledne čas a třeba se nudím. Asi bych vydržela tam nechodit a zrušit si ho. Kdyby mi někdy život ovlivnil, asi bych si ho zrušila, teď k tomu ale důvod nemám a v ničem mi nebrání. (S25/Ž)

Komentář [K139]: FB má kvůli přátelům

Komentář [K140]: FB spojuje vzdálené lidi

Komentář [K141]: FB z důvodu shlédnutí novinek

Komentář [K142]: zájem o přátele

Komentář [K143]: na FB sleduje fotky

Komentář [K144]: FB z důvodu poznávání nových lidí

Komentář [K145]: neutrální postoj k FB

Komentář [K146]: FB jako vyplnění volného času

Žáci, kteří nemají Facebook

POZITIVA FB

FB spojuje vzdálené lidi

NEGATIVA FB

Zneužitelnost informací na FB

Falešná identita na FB

FB je nevhodný pro velmi malé děti

Ztráta času na úkor školy

FB přináší problémy

POSTOJ K FB

Ambivalentní postoj k FB

FB slouží pouze ke komunikaci po internetu

FB je zbytečná věc

DŮVOD NEVYUŽÍVÁNÍ FB

FB nemá z nedostatku času

Žáci, kteří mají Facebook

FB JAKO PROSTŘEDEK KOMUNIKACE

Komunikace s přáteli

Komunikace s dívkami

Komunikace zdarma

Komunikace s lidmi

POZITIVA FB

Pozitivní reakce na příspěvky přátel

FB kvůli zlepšování nálady
FB jako zdroj informací
FB jako prostředek k učení
Díky FB seznámení s partnerem
FB spojuje vzdálené lidi

NEGATIVA FB

FB má kvůli nátlaku kamarádů
Negativní postoj k některým příspěvkům
Negativní postoj k chování druhých lidí na FB
FB založen z důvodu prestiže

ČAS STRÁVENÝ NA FB

Na FB nepřetržitě
Subjektivně tráví na FB mnoho času
Závislost na FB
Na FB tráví subjektivně málo času

VYUŽÍVÁNÍ SLUŽEB A APLIKACÍ NA FB

Zájem o vtipné stránky
Na FB sleduje stránky týkající se jeho koníčků
FB z důvodu zhlédnutí novinek
FB z důvodu sledování videí
Na FB hraní her
Na FB sleduje fotky
Sleduje na FB příspěvky přátel
Používání emotikon

POSTOJ K FB

Kladný postoj k FB

Neutrální postoj k FB

FB ji subjektivně nijak neovlivňuje

DŮVODY VYUŽÍVÁNÍ FB

Zájem o přátele

FB z důvodu poznávání nových lidí

FB jako vyplnění volného času

FB má kvůli přátelům

FB z důvodu organizace volného času

SDÍLENÍ OSOBNÍCH INFORMACÍ

FB z důvodu svěřování se

Přidávání svých fotek na FB

Na FB uvádí soukromé informace

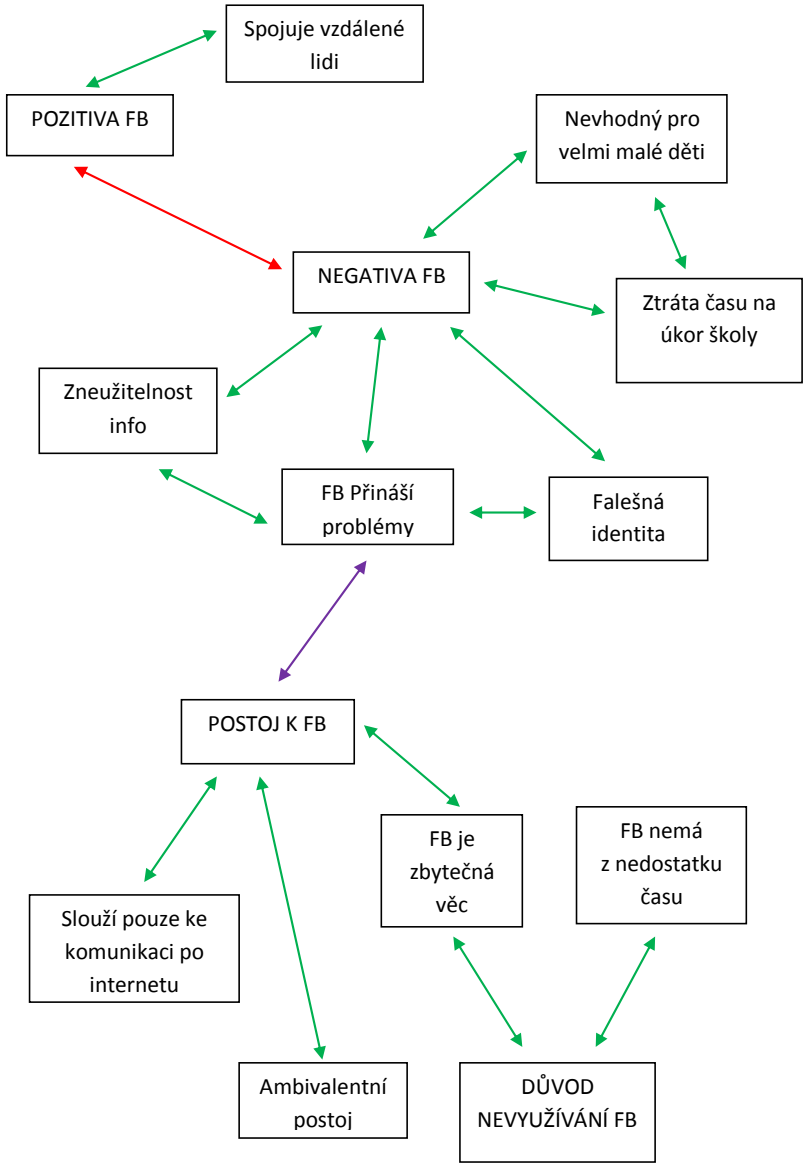
4.2 Axiální kódování

V této kapitole jsem jednotlivé informace zařazené do kategorií dávala do vzájemných vztahů. Následně jsem vytvořila síť vztahů, která je znázorňuje.

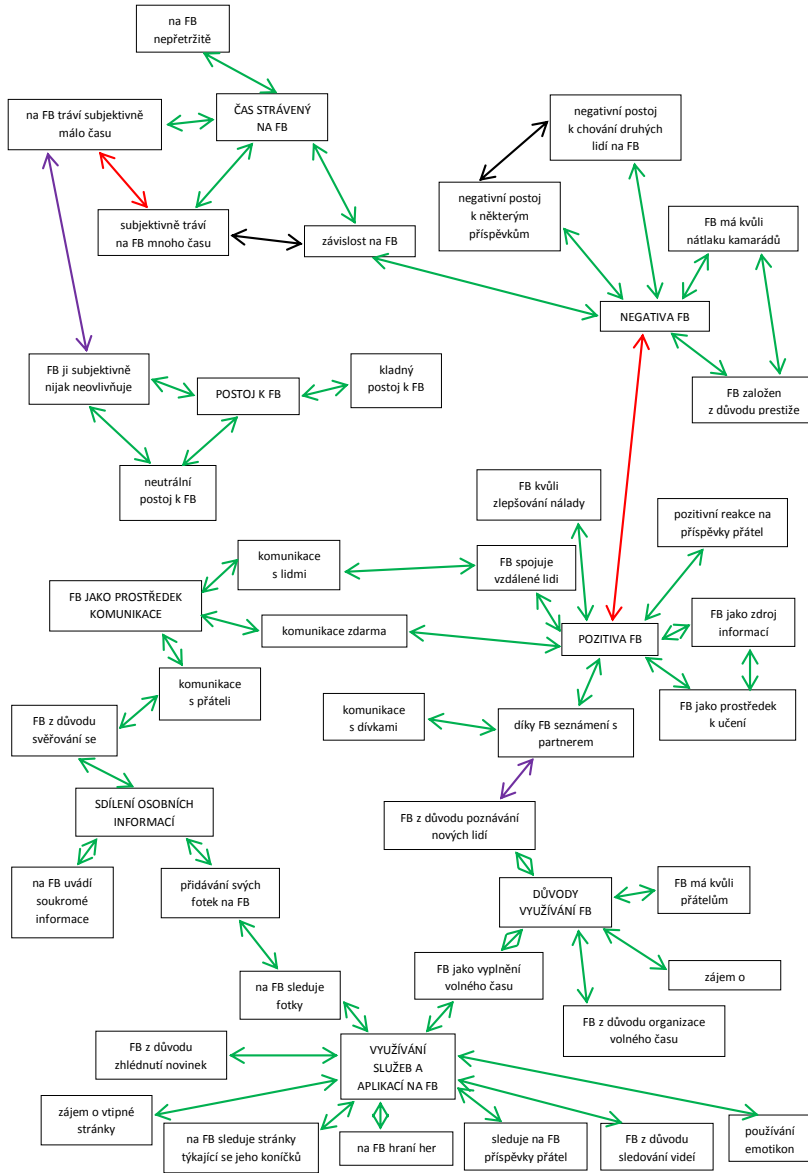
legenda k sítím vztahů

- souvisí
- je příčinou
- protiklad
- je součástí

Žáci, kteří nemají Facebook

Žáci, kteří mají Facebook

5 Diskuze

Tato bakalářská práce se věnuje tomu, z jakých důvodů žáci základní školy využívají sociální síť facebook, jaký k ní mají postoj a jak tuto sociální síť obecně vnímají. Pro výzkum mé bakalářské práce jsem si zvolila kvalitativní metodologii výzkumu. Jako způsob zpracování dat zde užívám techniku analýzy dokumentů. Konkrétně zkoumám slohové práce žáků 8. střídy základní školy v Blatné.

Slohové práce žáků jsem si rozdělila na dvě skupiny. První skupinu tvoří žáci, kteří účet na sociální síti Facebook založen nemají. Jedná se o 2 žáky. Druhou skupinu tvoří žáci, kteří zde svůj účet mají. Tuto skupinu tvoří konkrétně 23 žáci.

Některé myšlenky se objevily u obou skupin, například to, že Facebook spojuje vzdálené lidi. Jeden z žáků uvedl, že vnímá Facebook jako dobrou věc, „*protože zde mohou komunikovat lidé, kteří by se jinak spolu bavit nemohli.*“ (S1/M) To potvrzuje také tvrzení společnosti Facebook, která na svých stránkách uvádí, že „*více než miliarda lidí používá Facebook, který je spojuje a umožňuje jim podělit se o věci, na kterých jim záleží*“ (15).

Některé myšlenky se naopak objevily pouze u žáků, kteří profil na Facebooku nemají. Například to, že využívání sociální sítě Facebook přináší určitá rizika. Jak uvádí webová stránka fbportal.cz, lidé musí přemýšlet o tom, jaké informace na Facebook umisťují, ať už jde o fotografie, videa nebo textové soubory. „*Informace mohou zneužít neznámí lidé, hackeři ale také Vaši „přátelé“, které máte na Vašem profilu označené a zanesené do skupiny přátel*“ (16). Jeden z žáků ve své slohové práci uvedl, že „*je chyba, když si lidé dávají na tuto síť soukromé informace. Těchto informací mohou zneužívat úchylové a zloději.*“ (S1/M) Tento žák popisuje ve své práci i další rizika, jako například to, že na Facebooku jsou lidé s falešnou identitou. Dále poukazuje na to, že „*Facebook není vhodný pro velmi malé děti, protože je vyčerpává a potom nemohou podat dobrý výkon ve škole.*“ Je dobré, že tento žák nad riziky a dalšími negativními jevy přemýšlí a uvědomuje si je. Znepokojivé je však to, že žádný žák, který účet a Facebooku má pravděpodobně neuvažuje o nebezpečích, které tato sociální síť přináší, protože je do své slohové práce žádný z nich nevedl.

Ve svém výzkumu jsem se setkala s názorem, že žáci využívají sociální síť Facebook jako prostředek komunikace s přáteli a dalšími lidmi. Tento výsledek není nijak překvapivý. Na portálu aktuálně.cz autorka Tereza Holanová uvádí, že „z výzkumu michiganských vědců vyplynulo, že 98% lidí používá Facebook kvůli kontaktu s přáteli“ (21).

Zajímavým výsledkem mého výzkumu je to, že se zde objevila myšlenka trávení času na Facebooku kvůli zlepšování nálady. Průzkum vědců z michiganské univerzity, zveřejněný na portálu aktuálně.cz však prokázal, že „při delším pobytu na sociální síti cítila většina respondentů zhoršení nálady, a to bez ohledu na to, jak jim čas strávený na Facebooku pomohl“ (21). Zde je tedy rozpor mezi vědecky podloženými daty a vnímáním žáků, kteří sociální síť Facebook využívají.

Jeden z informantů do své slohové práce napsal, že si založil Facebook pouze z toho důvodu, že to je v dnešní době moderní. Jiný informant zase uvedl informaci, že si Facebook založil kvůli nátlaku kamarádů. Na tento jev bych chtěla poukázat, protože dle mého názoru není dobré, aby si lidé zakládali své profily na sociálních sítích pod nátlakem nebo z důvodu získávání jakési prestiže ve společnosti.

Dalším zajímavým výsledkem mého výzkumu je to, že žáci, kteří mají založený profil na Facebooku, mají k této sociální síti spíše kladný popřípadě neutrální vztah, zatímco žáci, kteří nemají svůj profil, vnímají Facebook jako zbytečnou věc, nebo k němu mají ambivalentní postoj. Ve svém výzkumu jsem se také setkala s myšlenkou, že žáky tato sociální síť nijak neovlivňuje.

Žáci, kteří využívají Facebook uvádějí, že je pro ně tato sociální síť zdrojem informací. Toto zjištění není příliš překvapivé. Na portálu aktuálně.cz je uvedeno, že 62% lidí od Facebooku čeká, že se zde dozví nové informace (21). Přestože každý hledá a očekává trochu jiné informace, žáci v mém výzkumu mají pocit, že tyto informace opravu nachází.

Informanti, kteří využívají sociální síť Facebook uvádějí, že zde využívají různé služby a aplikace. Někteří mají zájem o různé vtipné stránky, někteří sledují na Facebooku stránky týkající se jejich koníčků a jiní zde sledují novinky týkající se přátel a jejich nové příspěvky. Další sledují na této sociální síti videa a fotky, nebo zde hrají

hry. Někteří žáci také uvedli, že na Facebooku používají velké množství emotikon. V knize Pod vlivem Facebooku autora Davida Kirkpatricka se dočteme, že „Facebook je od začátku oblíbený právě díky svým funkcím, aplikacím a službám které poskytuje. Většinu těchto funkcí obsahuje Facebook dodnes a je díky nim velmi oblíbený i u nynějších uživatelů. A to především u těch mladších“ (29).

Jak už jsem uváděla výše, jeden z žáků, který nemá profil na sociální síti Facebook, do své slohové práce napsal, že Facebook není vhodný pro děti, protože je vyčerpává a ony potom nemohou podat dobrý výkon ve škole. Na druhou stranu, ve slohových pracích se objevila i myšlenka, že Facebook lze využívat mimo jiné jako prostředek k učení. V jedné slohové práci se objevilo konkrétně toto: „Někdy se na Facebooku i učím s kamarády a přijde mi to zábavnější než se učit sama.“ (S18/Ž) V další slohové práci je pak uvedeno, „že se na Facebooku dozvídá nové informace a některé z nich následně uplatní ve škole.“ (S6/M).

Dalším výstupem mého výzkumu je, že žáci využívají Facebook z důvodu poznávání nových lidí. Toto zjištění není nijak překvapivé, protože sociální síť Facebook je mimo jiné k hledání a poznávání nových lidí určena. Potvrzuje to fakt, že na Facebooku každý uživatel může zadat jakékoliv jméno a okamžitě se mu ukáže několik profilů lidí právě s tímto jménem. Sociální sítě obecně jsou určeny k hledání a poznávání nových přátel.

Znepokojivým faktem, který vyplynul z mého výzkumu je to, že žáci uvádějí na Facebooku své osobní informace a údaje. Jedná se například o zveřejňování svých fotografií. Přitom na stránkách Facebooku se můžeme dočíst, že „pokud uživatel souhlasí se zásadami ochrany osobních údajů, zřiká se tím veškerých práv a fotografie mohou být volně použity“ (14). Jeden z žáků do své slohové práce napsal, že má na svém profilu datum narození i telefonní číslo. Přímou na stránkách Facebooku je však uvedeno, „že si rezervují všechna práva k ponechání všech druhů osobních informací a to dokonce i po zrušení profilu“ (14). Dalším velkým rizikem zveřejňování osobních informací je nebezpečí Kyberstalkingu. Autorka Lenka Veličková Hulanová v knize Děti a online rizika uvádí, „že se Kyberstalkeré snaží cíleně získat o oběti co nejvíce osobních informací. Čím více informací mají, tím jejich hrozby vypadají reálněji a oběti

z nich mají větší strach“ (50). Z výše uvedeného vyplývá, že zveřejňování osobních informací na Facebooku je nebezpečné a je tedy velmi znepokojivé, že tyto informace někteří žáci uvádějí. Ve svém výzkumu jsem dále zjistila, že sociální síť Facebook lze využívat z důvodu svěřování se. To může být nebezpečné, pokud to žáci nedělají prostřednictvím soukromých zpráv, ale veřejně a také pokud si přidávají do přátel lidi, které neznají, protože se může jednat o podvodníky, kteří lžou o své identitě.

*Zajímavým faktem je, že jeden z žáků má negativní postoj k některým příspěvkům a také k chování druhých lidí na Facebooku, a přesto ve své slohové práci kromě tohoto uvedl, že „*má Facebook neustále zapnutý na mobilu a je to jeho nejoblíbenější komunikační program/stránka.*“ (S5/M)*

V mém výzkumu se objevila myšlenka, že žáci mají založený profil na sociální síti Facebook kvůli přátelům a z důvodu zájmu o ně. To potvrzuje i americký výzkum od Pew Internet and American Life Project, zveřejněný na portálu m-journal.cz. Tento výzkum poskytl následující údaje. 22 % uživatelů komentuje status nebo obsah někoho jiného. 20 % uživatelů komentuje fotky a 26 % „lajkuje“ obsah. Lidé více komentují obsah jiných, než tvoří svůj vlastní obsah (19).

Ve výzkumu se také objevily myšlenky, že se žáci přihlašují na Facebook, když se nudí, a mají ho tedy na vyplnění volného času. Dále se zde objevila myšlenka, že na Facebooku se dá dobře domlouvat s kamarády na různých věcech. Například se jedná o různé aktivity, které se týkají školy, ale i osobních zájmů.

Ve výzkumu se objevila informace o subjektivním množství stráveného času na sociální síti facebook. Někteří žáci na Facebooku tráví subjektivně mnoho času, jiní naopak na této sociální síti tráví subjektivně málo času. Tento výsledek se dle mého názoru dal předpokládat. Ve slohových pracích se objevovala i informace, že jsou žáci přihlášení na Facebooku nepřetržitě po celý den přes svůj mobilní telefon.

*Znepokojivé je, že se ve slohových pracích objevovalo také to, že jsou žáci na Facebooku závislí. Jeden z žáků ve své slohové práci píše, že by bez Facebooku neměl žádné informace. Jiný, že by bez něj vůbec nevydržel. Jedna žákyně uvádí, že „*neví, co by dělala, kdyby Facebook zrušili.*“ (S18/Ž) a zároveň, že je to zlovyk. Další žákyně také uvádí, že neví, co by dělala kdyby Facebook zrušili. Autorka Jana Hýbnerová*

v knize Děti a online rizika popisuje, že „nejvyšší riziko vzniku závislostního chování v online prostředí je u dospívajících“ (24). Dále uvádí, že „u adolescentů je velmi běžným druhem závislosti v souvislosti s online prostředím právě závislost na kybervztazích a online komunikaci.“ To, že někteří žáci uvádí, že jsou na Facebooku závislí je znepokojivé, ale má to i jedno pozitivum. Tito žáci si to uvědomují a mohou na tom tedy nějakým způsobem pracovat.

6 Závěr

Svou bakalářskou práci na téma Motivace k využívání sociálních sítí u žáků na druhém stupni základní školy jsem napsala z toho důvodu, že mě tato problematika velmi zaujala. Sociální síť Facebook je v dnešní době moderní prostředek komunikace a setkává se s ní téměř každý uživatel internetu, ať už zde má založen svůj profil nebo ne. V současnosti již známe možná rizika, která na sociálních sítích potencionálně ohrožují děti, ale i dospělé lidi. Přesto si myslím, že by se o tomto tématu mělo hovořit více, a také z toho důvodu jsem svou práci psala.

Cílem mé bakalářské práce bylo zjistit, jaká je motivace žáků jednoho osmého ročníku základní školy v Blatné k využívání Facebooku a také jak žáci tuto sociální síť vnímají a jaký k ní mají postoj. V souvislosti s tímto cílem byla vytvořena výzkumná otázka: Jaká je motivace k využívání sociální sítě Facebook u žáků druhého stupně základní školy Blatná.

Provedený kvalitativní výzkum byl tedy realizován na Základní škole Jana Amose Komenského v Blatné. Jedna třída žáků, konkrétně osmého ročníku, napsala slohové práce o sociální síti Facebook. Při prvním pročtení těchto slohových prací jsem zjistila, že z 25 žáků, kteří práci psali, 23 žáků má založený profil na sociální síti Facebook a 2 žáci ho nemají. Žáci do slohových prací například psali, proč mají Facebook, co přesně na něm dělají, jak často se přihlašují a co jim tato sociální síť přináší.

Ve výzkumu jsem zjistila různé informace. Jedním z hlavních výsledků výzkumu bylo to, že žáci používají Facebook ke komunikaci s přáteli a k seznamování se s novými lidmi. Dále jsem ve svém výzkumu zjistila, že Facebook je pro žáky cenným zdrojem informací. Dozvěděla jsem se také, že Facebook je žáky využíván z důvodu atraktivity zmíněné sociální sítě. Tato atraktivita pramení z oblíbenosti Facebooku jakožto sociálního média sloužícího ke komunikaci. Žáci také využívají služby a aplikace, které jim Facebook nabízí. Myslím si, že celý můj výzkum je poměrně zajímavý a ukazuje, jaká je motivace žáků staršího školního věku k využívání sociální sítě Facebook.

Jsem přesvědčena, že přínosem této bakalářské práce bylo již to, že v rámci mého výzkumu žáci napsali slohovou práci na téma Facebook. Ve své práci se museli zamyslet, jak tuto sociální síť vnímají, jaký k ní mají postoj a jaká je motivace k tomu, že ji využívají. Je žádoucí, aby žáci o těchto věcech přemýšleli, protože si díky nim mohou uvědomit, jaké má využívání sociální sítě Facebook pozitiva, ale samozřejmě také negativa. Prostřednictvím slohových prací jsem se také snažila pochopit, proč jsou pro žáky základních škol sociální sítě tak atraktivní.

Ve své bakalářské práci píši mimo jiné o různých sociálních sítích a také o rizicích spojených s jejich využíváním a proto předpokládám, že by tato práce mohla sloužit jako zdroj informací pro rodiče dětí staršího školního věku, které využívají sociální síť Facebook. Cenným zdrojem informací by mohla být tato bakalářská práce také pro pedagogy, kteří vyučují žáky na druhém stupni základních škol.

7 Seznam informačních zdrojů

(1) ADAIR, John. *Efektivní motivace*. 1. vyd. Praha: Alfa Publishing, 2004, 178 s. ISBN 80-8685-100-1.

(2) BEZPEČNÝ INTERNET. Co jsou sociální sítě. *Bezpečný internet.cz* [online]. [cit. 2014-1-8]. Dostupné z:
<http://www.bezpecnyinternet.cz/zacatecnik/socialni-site/co-jsou-socialni-site.aspx>.

(3) BITTNEROVÁ, Stanislava. Přehled sociálních sítí podle zemí. In: *Dvoran.com* [online]. [cit. 2014-1-6]. Dostupné z: <http://www.dvoran.com/socialni-site/marketing/prehled>.

(4) ČERNÁ, Alena. Psychologický pohled na používání sociálních sítí. In: *Slideshare.net* [online]. 22.9.2011 [cit. 2014-3-2]. Dostupné z:
<http://www.slideshare.net/PARTSIP/alena-ern-psychologick-pohled-na-pouvn-socialnich-st>.

(5) ČERNÁ, Alena. *Kyberšikana průvodce novým fenoménem*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2013, 150 s. ISBN 978-80-247-4577-0.

(6) ČERNÁ, Monika. Úvod do problematiky sociálních sítí. In: *Metodický portál* [online]. 29.2.2012 [cit.2014-1-2]. Dostupné z:
<http://clanky.rvp.cz/clanek/o/g/15075/UVOD-DO-PROBLEMATIKY-SOCIALNICH-SITI.html/>.

(7) ČERVÁKOVÁ, Hana. Dětské sociální sítě. Existují, Facebook ale láká. In: *Tyinternety.cz* [online]. 9.9.2011 [cit. 2013-12-17]. Dostupné z:
<http://www.tyinternety.cz/2011/09/09/clanek/detske-socialni-site-existuji-facebook-ale-laka/>.

(8) DOČEKAL, Daniel. Česko a sociální síť v číslech. In: *Lupa.cz* [online]. 5.8.2011 [cit. 2014-1-12]. Dostupné z: <http://www.lupa.cz/clanky/cesko-a-socialni-site-v-cislech/>.

(9) DOČEKAL, Daniel. Dítě a sociální síť. In: *Lupa.cz* [online]. 30.10.2013 [cit. 2014-1-26]. Dostupné z: <http://www.lupa.cz/clanky/dite-a-socialni-site-zakazy-nic-neresi-zalozte-mu-radi-ucet-sami/>.

(10) DOČEKAL, Daniel. Podle PlusDemographics.com má Google+ v ČR přes 300 tisíc uživatelů. In: *Justit.cz* [online]. 31.1.2012 [cit. 2014-2-26]. Dostupné z: <http://www.justit.cz/wordpress/2012/01/31/podle-plusdemographics-com-ma-google-v-cr-pres-300-tisic-uzivatelu/>.

(11) DUCHOŇ, Bedřich. *Management: integrace tvrdých a měkkých prvků řízení*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008, 378 s. ISBN 9788074000034.

(12) DVOŘÁKOVÁ, Zuzana a kol. *Management lidských zdrojů*. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 2007. 485 s. ISBN 978-80-7179-893-4.

(13) FACEBOOK. Facebook's Principles. *Facebook.com* [online]. 2014 [cit. 2014-3-13]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/principles.php>.

(14) FACEBOOK.COM. Fakta o Facebooku, která vás možná překvapí. *Facebook.com* [online]. 31.1.2010 [cit. 2014-4-13]. Dostupné z: https://www.facebook.com/note.php?note_id=313364505545.

(15) FACEBOOK.COM. Informace. *Facebook.com* [online]. 2014 [cit. 2014-4-15]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/marketingceskarepublika/info>.

(16) FBPORTAL.CZ. Bezpečnostní rizika Facebooku. *Fbportal.cz* [online]. [cit. 2014-4-16]. Dostupné z: <http://www.fbportal.cz/bezpecnostni-rizika-facebooku/>.

(17) FOCUS AGENCY. Facebook v prvním čtvrtletí roku 2013. *M-journal.cz* [online]. 3.5.2013 [cit. 2014-2-25]. Dostupné z: http://www.m-journal.cz/cs/aktuality/facebook-v-prvnim-ctvrtleti-roku-2013---pocty-uzivatele-rostou--nejrychleji-pribyvaji-ti-z-mobilnich-telefonu__s288x9841.html.

(18) GOOGLE. YouTube v ČR. *Provasbyznys.cz* [online]. 2013 [cit. 2014-2-15]. Dostupné z: <http://www.provasbyznys.cz/download/cms/files/YouTube-navstevnost-CZ.pdf>.

(19) HANDL, Jan. Sociální sítě v našich životech aneb průměrný den na Facebooku. In: *M-journal.cz* [online]. 5.7.2011 [cit. 2014-4-16]. Dostupné z: http://www.m-journal.cz/cs/internet/socialni-site/socialni-site-v-nasich-zivotech-aneb-prumerny-den-na-facebooku__s416x8325.html.

(20) HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum. Základní metody a aplikace*. 1. vyd. Praha: Portál, 2005, 408 s. ISBN 80-7367-040-2.

(21) HOLANOVÁ, Tereza. Pobyt na Facebooku zhoršuje lidem náladu, ukázal výzkum. In: *Aktualne.cz* [online]. 17.8.2013 [cit. 2014-4-16]. Dostupné z: <http://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/technika/pobyt-na-facebooku-zhorsuje-lidem-naladu-ukazal-vyzkum/r~5f177d90071211e3a0c5002590604f2e/>.

(22) HUK, Ondřej. Sociální sítě. *facebook profily* [online]. 2013 [cit. 2013-12-28]. Dostupné z: <http://www.facebook-profily.cz/socialni-site/>.

(23) HULANOVÁ, Lenka. *Internetová kriminalita páchaná na dětech*. 1. vyd. Praha: Triton, 2012, 217 s. ISBN 978-80-7387-545-9.

- (24) HÝBNEROVÁ, Jana. *Závislost na online prostředí*. In: Děti a online rizika. Praha: Sdružení linka bezpečí, 2012, 178 s. ISBN 978-80-904920-2-8.
- (25) JEŽKOVÁ, Zuzana. Šance Dětem. In: *Sancedetem.cz* [online]. 25.12.2013 [cit. 2014-3-16]. Dostupné z: <http://www.sancedetem.cz/srv/www/content/pub/cs/clanky/rizika-zavislostniho-chovani-u-deti-a-dospivajicich-a-jejich-prevence-59.html>.
- (26) JIROVSKÝ, Václav. *Kybernetická kriminalita*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007, 284 s. ISBN 978-80-247-1561-2.
- (27) KARÁSKOVÁ ULBERTOVÁ, Zuzana. *Rodič, vychovatel a dítě na internetu*. In: Děti a online rizika. Praha: Sdružení linka bezpečí, 2012, 178 s. ISBN 978-80-904920-2-8.
- (28) KAREŠ, Jiří., Marie DRLÍKOVÁ a Iva BRABCOVÁ. *Moderní metody v řízení*. 1. vyd. České Budějovice: JČU, ZSF, 2006, 137 s. ISBN 80-7040-852-9.
- (29) KIRKPATRICK, David. *Pod vlivem Facebooku: Příběh z nitra společnosti, která spojuje svět*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2011, 320 s. ISBN 978-80-251-3573-0.
- (30) KOCIANOVÁ, Renata. *Personální činnosti a metody personální práce*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010, 224 s. ISBN 978-80-247-2497-3.
- (31) KRČMÁŘ, Michal. Sociální sítě a jejich vývoj – pohled do historie. In: *Objevit.cz* [online]. 5.3.2013 [cit.2013-12-29]. Dostupné z: <http://objevit.cz/socialni-site-vyvoj-pohled-do-historie-t22280>.
- (32) KULHÁNKOVÁ, Hana a Jakub ČAMEK. *Fenomén Facebook*. 1. vyd. Kladno: BigOak, 2010, 128 s. ISBN 978-80-904764-0-0.

- (33) LIVINGSTONE, Sonia a Leslie HADDON. Shrnutí projektu EU Kids Online: Závěrečná zpráva. In: *EU Kids Online.net* [online]. 2009 [cit. 2014-1-4]. Dostupné z: [http://www.lse.ac.uk/media@lse/research/EUKidsOnline/EU%20Kids%20I%20\(2006-9\)/EU%20Kids%20Online%20I%20Reports/cz_summary.pdf](http://www.lse.ac.uk/media@lse/research/EUKidsOnline/EU%20Kids%20I%20(2006-9)/EU%20Kids%20Online%20I%20Reports/cz_summary.pdf).
- (34) MALYSA, Michal. Kaspersky Lab. In: *Kaspersky.com* [online]. 15.7.2013 [cit. 2014-3-16]. Dostupné z: http://www.kaspersky.com/cz/about/news/virus/2013/Socialni_site_jsou_pro_deti_nejn_ebezpecnejsim_hristem.
- (35) MIOVSKÝ, Michal. *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu*. 1. vyd. Praha: Grada, 2006, 332 s. ISBN 80-247-1362-4.
- (36) MYSPACE. Myspace Services Terms of Use Agreement. *Myspace.com* [online]. 10.6.2013 [cit. 2014-2-27]. Dostupné z: <https://myspace.com/pages/terms>.
- (37) NAKONEČNÝ, Milan. *Sociální psychologie*. 2. vyd. Praha: Academia, 2009, 498 s. ISBN 978-80-200-1679-9.
- (38) NOVINKY.CZ. Skoro tři čtvrtiny českých dětí mají profil na sociálních sítích. *Novinky.cz* [online]. 4.6.2012 [cit. 2014-1-6]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/internet-a-pc/269475-skoro-tri-ctvrtiny-ceskych-deti-maji-profil-na-socialnich-sitich.html>.
- (39) NÝVLTOVÁ, Táňa. *Sociální síť*. [online]. 18.6.2010 [cit. 2014-02-01]. Dostupné z: http://kisk.phil.muni.cz/wiki/Soci%C3%A1ln%C3%AD_s%C3%ADt%C4%9B.
- (40) PATERA, Jan. Sociální síť LinkedIn slaví deset let od svého vzniku. In: *Týden.cz* [online]. 5.5.2013 [cit. 2014-2-23]. Dostupné z:

http://marketingsales.tyden.cz/rubriky/marketing/socialni-sit-linked-in-slavi-deset-let-od-sveho-vzniku_269232.html.

(41) PROCHÁZKOVÁ, Zuzana. *Internetové sociální sítě a žáci základních škol*. Brno, 2012. Magisterská diplomová práce. Masarykova univerzita v Brně, Fakulta filosofická, Ústav pedagogických věd.

(42) PROKOP, Marek a Adam KAVŮREK. Jak začít používat Twitter. In: *Zdroják.cz* [online]. [cit. 2014-2-25]. Dostupné z: <http://www.zdrojak.cz/redakce/jak-zacit-pouzivat-twitter/>.

(43) PROKŮPEK, Václav. Historie sociálních sítí. *Online journal* [online]. 8.4.2012 [cit. 2013-12-29]. Dostupné z: <http://vaclavprokupek.ano2012.txt.cz/clanky/102529/z-historiesocialnich>.

(44) ROGERS, Vanessa. *Kyberšikana: Pracovní materiály pro učitele a žáky i studenty*. 1. vyd. Praha: Portál, 2011, 97 s. ISBN 978-80-7367-984-2.

(45) ROSTECKÝ, Jiří. Pár letopočtů, aneb kdy vznikly nejen internetové fenomény. In: *Rostworld.cz* [online]. 17.7.2011 [cit. 2014-1-6]. Dostupné z: <http://www.rostworld.cz/sluzby/par-letopoctu-aneb-kdy-vznikly-nejen-internetove-fenomeny-t1070.html>.

(46) SEZNAM. Spolužáci. *Nápověda.seznam.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-2-27]. Dostupné z: <http://napoveda.seznam.cz/cz/spoluzaci/o-sluzbe-spoluzaci.cz/>.

(47) TJADEN, Patricia. Wiley Online Library. In: *Onlinelibrary.wiley.com* [online]. 22.1.2014 [cit. 2014-3-16]. Dostupné z:

<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/9781118517383.wbecj446/abstract;jsessionid=C10EE824F0C8D0A20828D5512D5556D9.f03t02?deniedAccessCustomisedMessage=&userIsAuthenticated>.

(48) TWITTER. About. *About.twitter.com* [online]. 2014 [cit. 2014-3-13]. Dostupné z: <https://about.twitter.com/company>.

(49) VÁCLAVÍK, Lukáš. Facebook má 1,19 miliardy uživatelů. In: *Cnews.cz* [online]. 31.10.2013 [cit. 2014-2-25]. Dostupné z: <http://www.cnews.cz/facebook-ma-119-miliardy-uzivatelu-kazdy-den-je-aktivnich-728-milionu-nich>.

(50) VELIČKOVÁ HULANOVÁ, Lenka. *Kybergrooming a kyberstalking*. In: Děti a online rizika. Praha: Sdružení linka bezpečí, 2012, 178 s. ISBN 978-80-904920-2-8.

(51) VESELÝ, Lukáš. *Srovnání psychologických aspektů her s hraním rolí virtuálně a naživo*. Brno, 2006. Magisterská diplomová práce. Masarykova univerzita v Brně, Fakulta sociálních studií, Katedra psychologie.

(52) VOJTĚCHOVSKÁ, Martina. Sociální síť – Social Media. In: *Mediaguru.cz* [online]. [cit.2014-1-2]. Dostupné z: <http://www.mediaguru.cz/medialni-slovník/socialni-site-social-media/>.

(53) WALSH, Wendy., Janis WOLAK a David FINKELHOR. Crimes Against Children. In: *Unh.edu* [online]. 1.2013 [cit. 2014-3-16]. Dostupné z http://www.unh.edu/ccrc/pdf/CV294_Walsh_Sexting%20%26%20prosecution_2-6-13.pdf.

(54) ZANDL, Patrick. Google plus právě vyrazil vstříc osudu a facebooku. In: *Lupa.cz* [online]. 28.6.2011 [cit. 2014-1-7]. Dostupné z: <http://www.lupa.cz/clanky/google-plus-prave-vyrazil-vstrec-osudu-a-facebooku/>.

(55) ZAŠKOLNÝ, Jan. Google plus. In: *Sociální síť.123abc* [online]. 13.11.2011 [cit. 2014-1-4]. Dostupné z: <http://www.socialnisite.123abc.cz/google-plus>.

(56) ZAŠKOLNÝ, Jan. Lidé. In: *Sociální síť.123abc* [online]. 7.5.2010 [cit. 2014-1-4]. Dostupné z: <http://www.socialnisite.123abc.cz/lide>.

(57) ZAŠKOLNÝ, Jan. Myspace. In: *Sociální síť.123abc* [online]. 7.5.2010 [cit. 2014-1-4]. Dostupné z: <http://www.socialnisite.123abc.cz/myspace>.

(58) ZAŠKOLNÝ, Jan. Twitter. In: *Sociální síť.123abc* [online]. 7.5.2010 [cit. 2014-1-4]. Dostupné z: <http://www.socialnisite.123abc.cz/twitter>.

(59) ZHOŘ, Radim a Lucie BORNOVÁ. Využití sociálních sítí v MSP. In: *Ibm.com* [online]. 14.12.2011 [cit. 2013-12-29]. Dostupné z: https://www.ibm.com/developerworks/community/wikis/home?lang=en#!/wiki/W2ee553718f13_4825_b4e6_343b81350b95/page/6%20Soci%C3%A1ln%C3%AD%20s%C3%ADt%C4%9B%20a%20jejich%20vyu%C5%BEit%C3%AD%20v%20MSP.